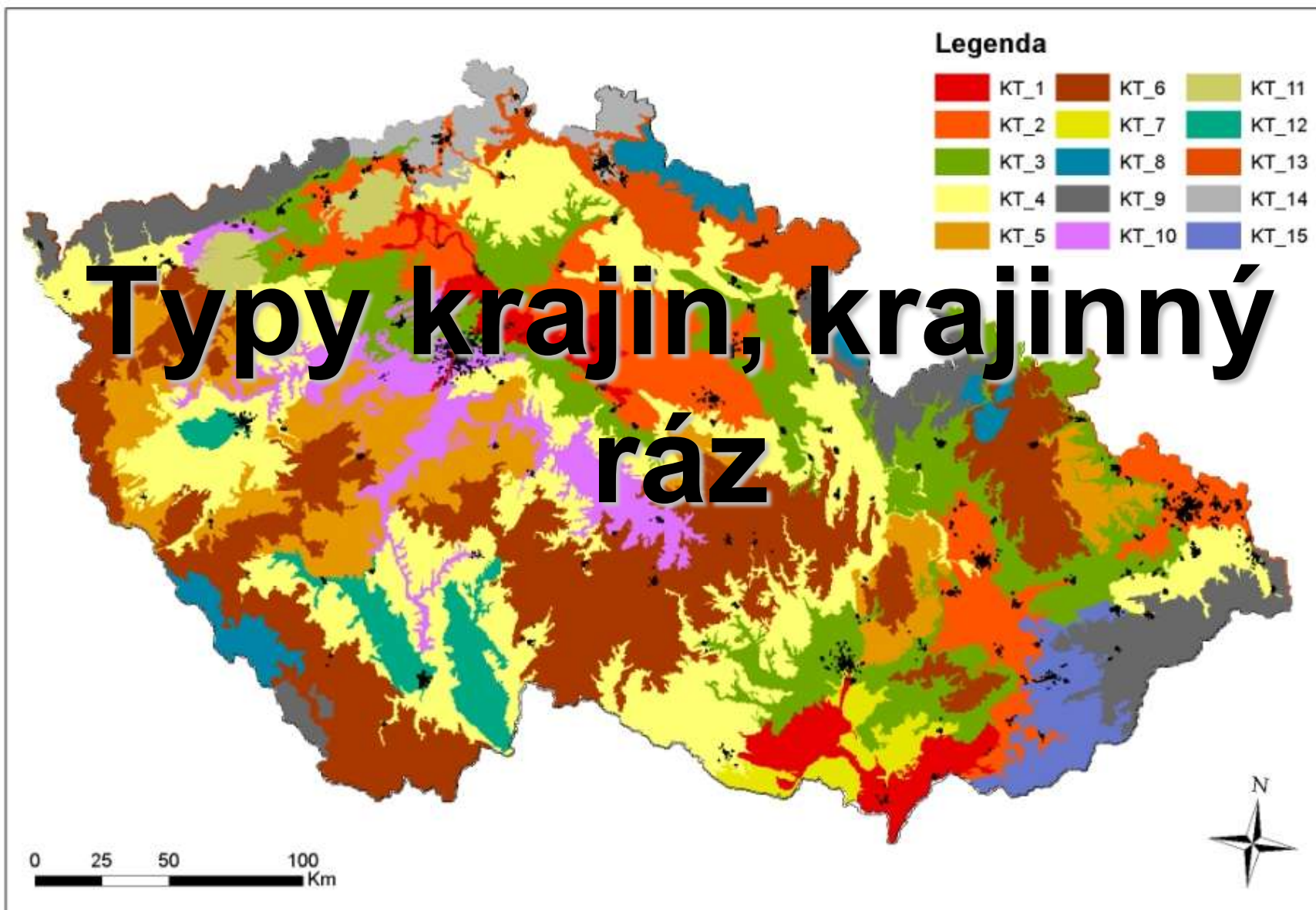

Typologie krajiny (Romportl a kol.)

Krajinná typologie

- **Přírodní krajiny**
 - Tundra, tajga...
- ***Azonální krajiny***
 - Mokřady
 - Krasové krajiny
 - Pískovcové krajiny
 - Žulové krajiny
 - Nivní krajiny
- **Kulturní krajiny**
 - Lesohospodářské
 - Zemědělské
 - Sídlní (urbanizované)
 - Vesnické
 - Průmyslové
 - Těžební
 - Vodohospodářské
 - Dopravní
 - Rekreační
 - Vojenské

Typologie reliéfu

- Sedimentární
 - Pískovcové
 - Vápencové
 - Bedland
 - Flyšové
- Eolické
 - Pískové duny, barchany
 - Spraše
- Fluviální
 - Aluviální, náplavové
 - Delty
- Vulkanický
 - Paleovulkanity
 - Neovulkanity
 - Tufy a tufity
 - Lávová pole
- Metamorfický
 - Granitické
- Glaciální
 - Údolí, morény
 - Terasy

Urbanismus

- Klasická krajina
- Kosmická k.
- Romantická k.

Joachim Patinier: Svatý Jeroným na poušti, kolem roku 1520, Louvre, Paříž.

Albrecht Dürer: Lesní jezero, kolem roku 1496, British Museum, Londýn.

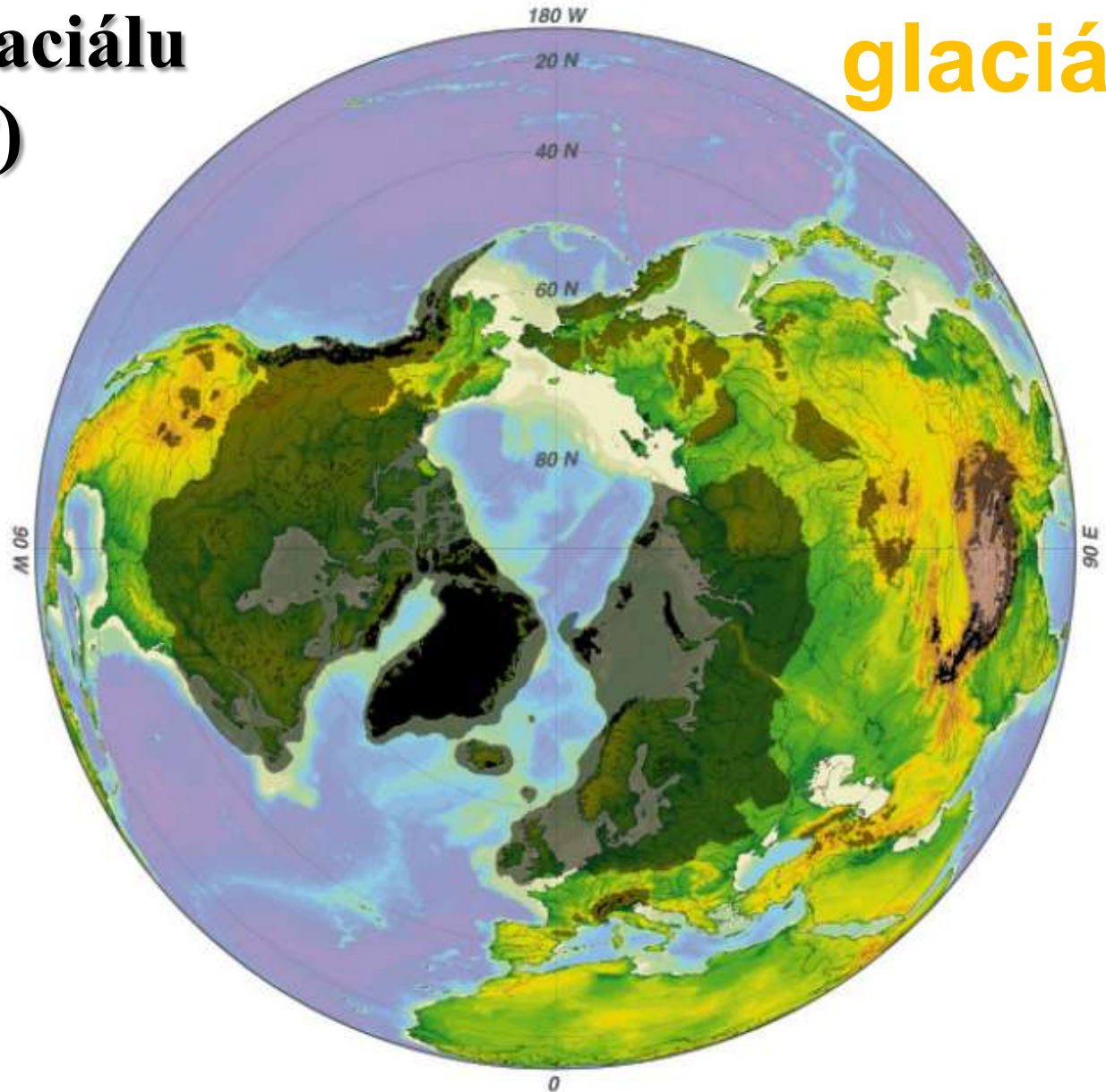
Konrad Witz: Zázračný rybolov, 1444, Musée d'Art et d'Histoire, Ženeva.

Geologická paměť krajiny

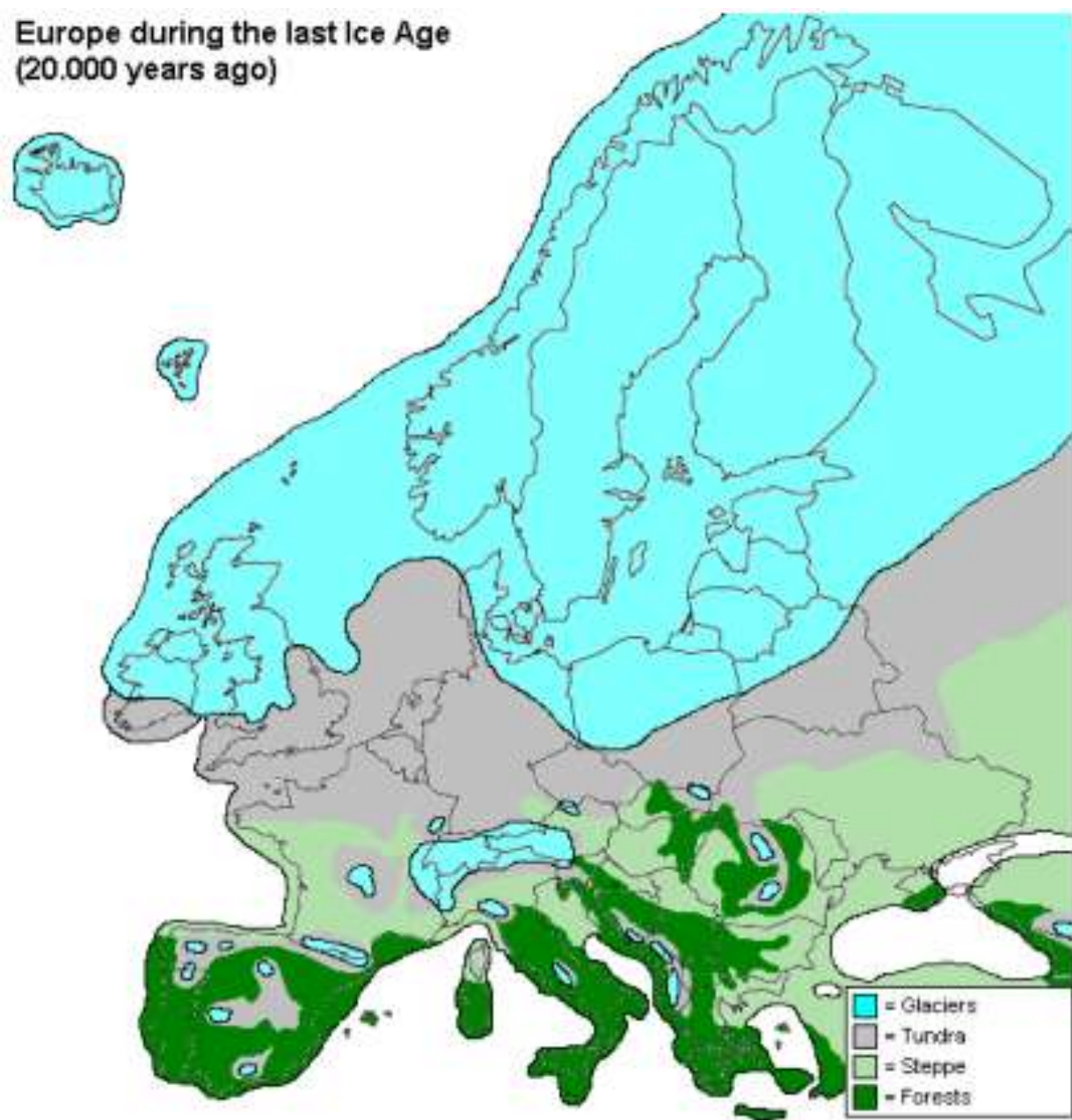

**Zalednění na vrcholu
posledního glaciálu
(27-22 kY BP)**

**Würmský
glaciál**

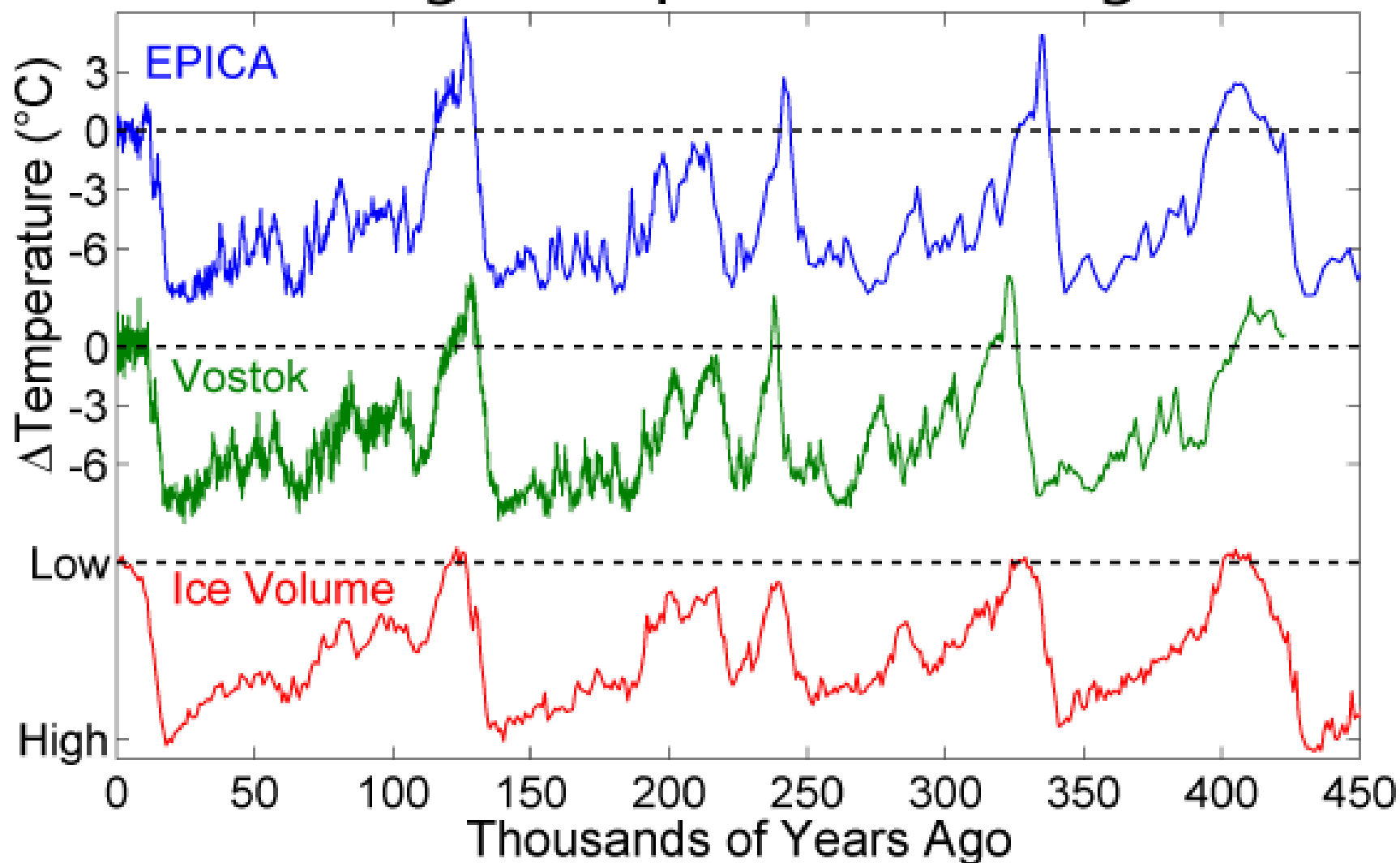

Europe during the last Ice Age
(20.000 years ago)

Pleistocenní kolísání (Antarktida)

Ice Age Temperature Changes

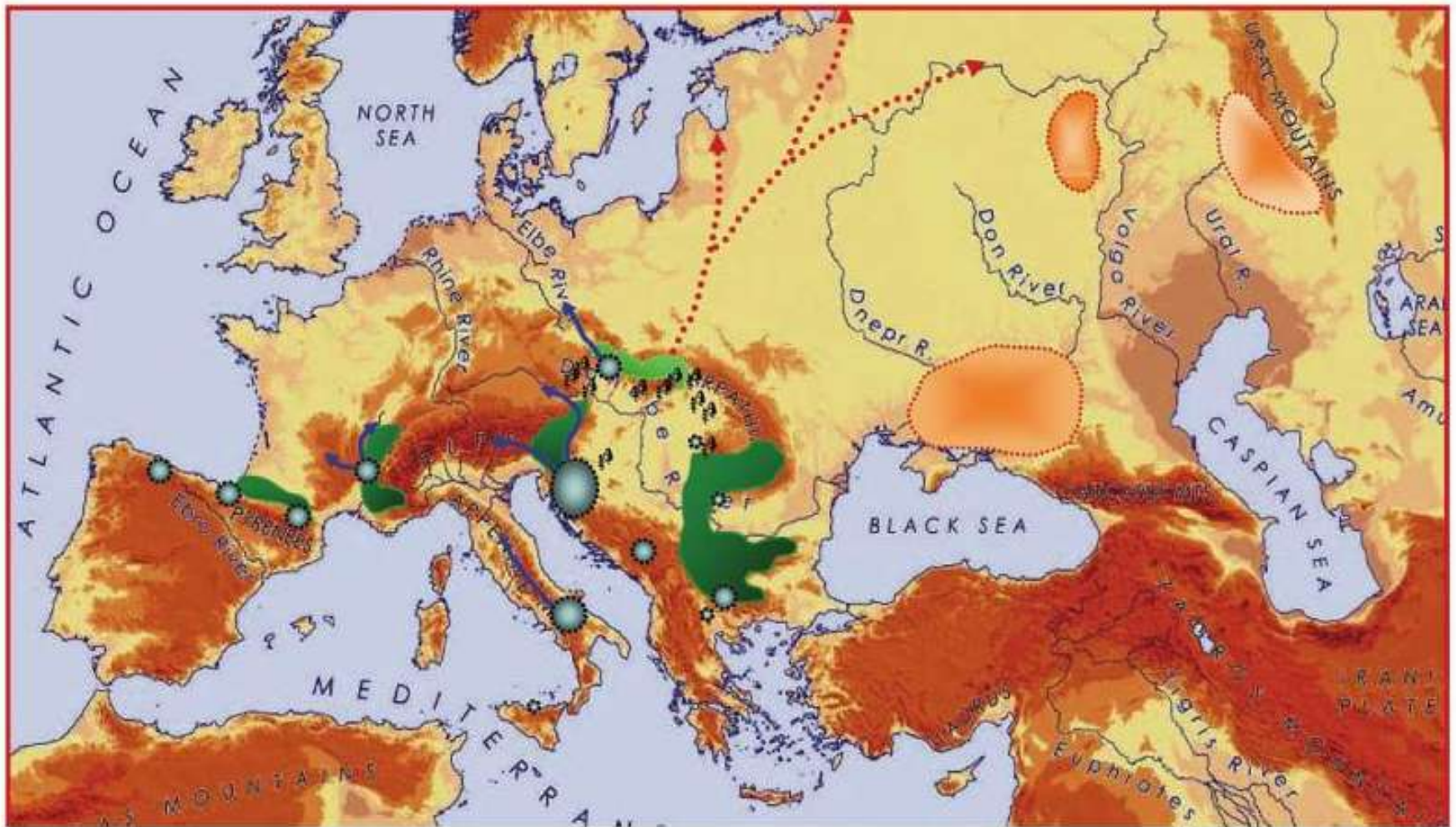

Fig. 2 Important extra-Mediterranean refugia, compiled from various sources. *Dark green fields*: European coniferous forest refugia as revealed by Schmitt and Haubrich (2008). *Light green field with brown arrows*: the Northern Carpathian arboreal refugium with expansion routes of boreal species (coniferous trees, brown bear, etc.), from various sources. *Grey circles with blue arrows*: refugia of the beech (*Fagus sylvatica*) with important post-glacial expansion routes (re-drawn from Magri et al 2006; Magri 2007). *Light brown patches*: Eastern European boreal forest refugia during the LGM (from various sources).

Pinus nigra

2a: *Pinus nigra* subsp. *salzmannii* var. *salzmannii*

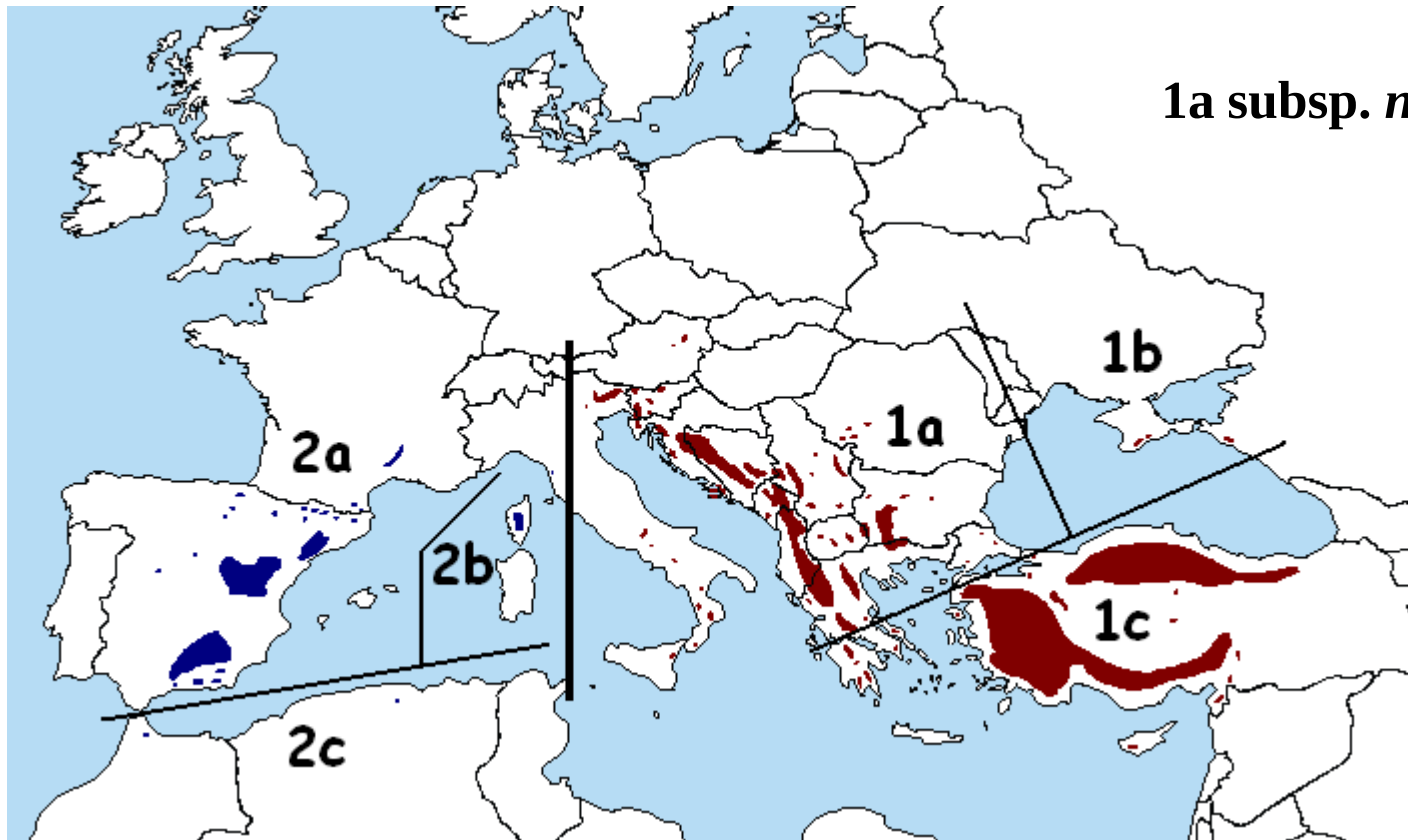
2b: *Pinus nigra* subsp. *salzmannii* var. *corsicana*

2c: *Pinus nigra* subsp. *salzmannii* var. *mauretanica*

1a subsp. *nigra* var. *nigra*

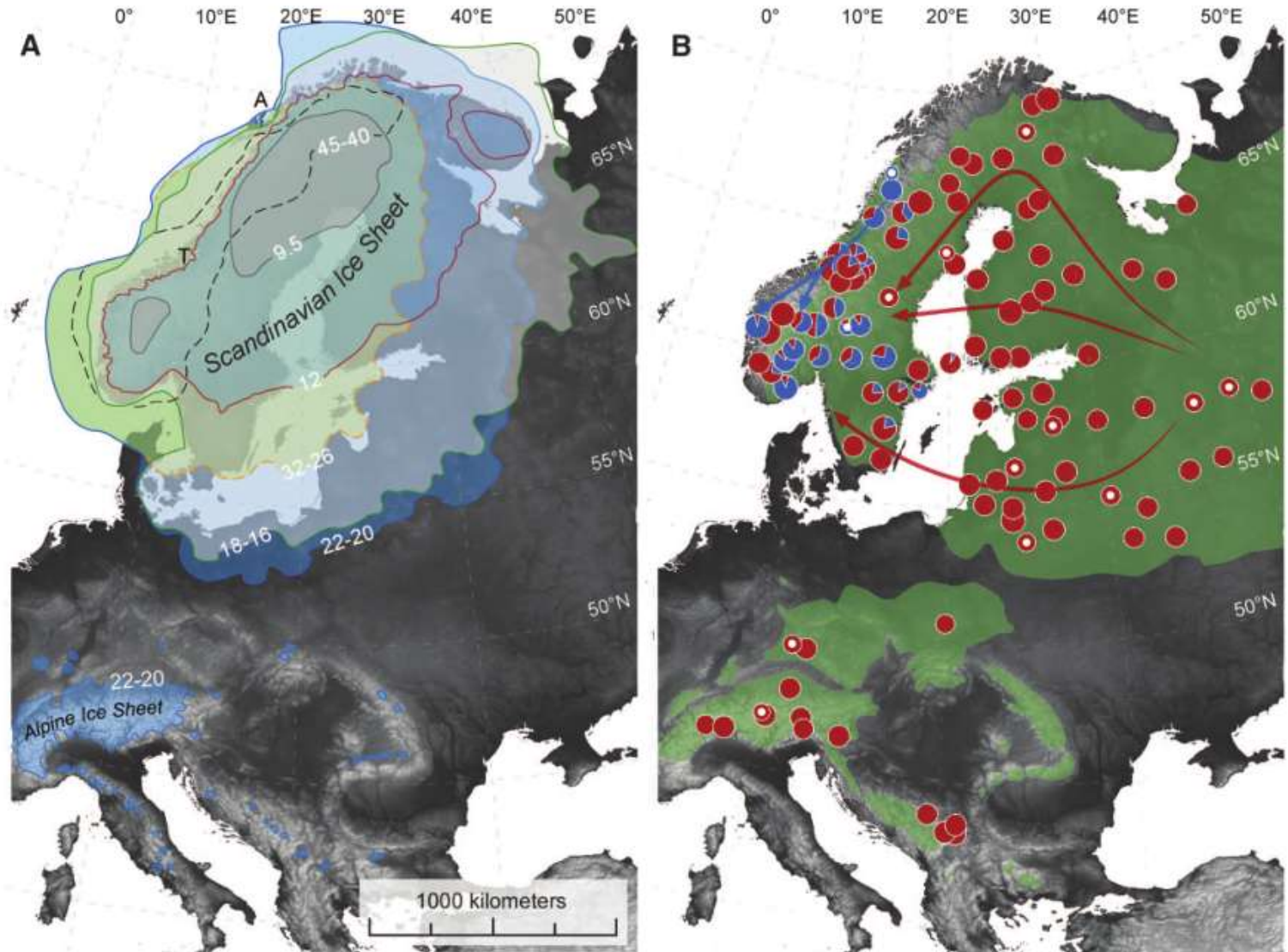
1b subsp.
nigra var.
pallasiana

1c subsp.
nigra var.
caramanica

Severská refugia (dřevin)

Fig. 1. (A) Reconstructions of stages in the development of the Scandinavian Ice Sheet 45,000 to 9500 cal. yr B.P. compiled from a range of sources (16) A, Andøya; T, Trøndelag. **(B)** Geographical distribution of mitochondrial mh05 haplotypes A (dark blue circles) and B (red circles) in Norway spruce populations. Size of the circles is proportional to population size (centered white dots indicate populations with $N < 10$; table S1). Arrows suggest postglacial movements of the two haplotypes after the LGM. The olive shading shows the natural range of Norway spruce.

Nunataková teorie (C. Dahl)

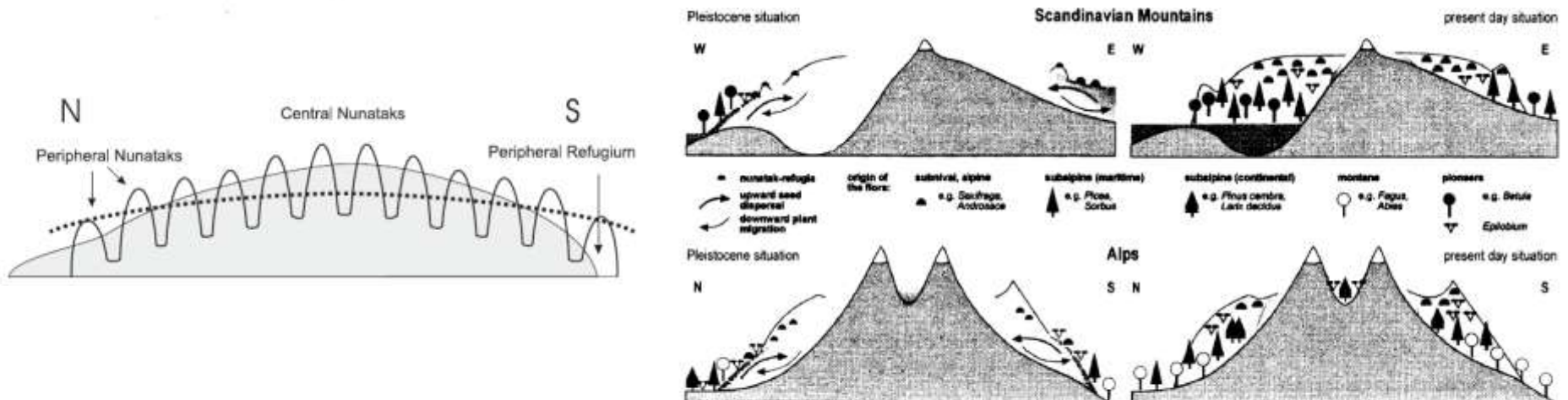
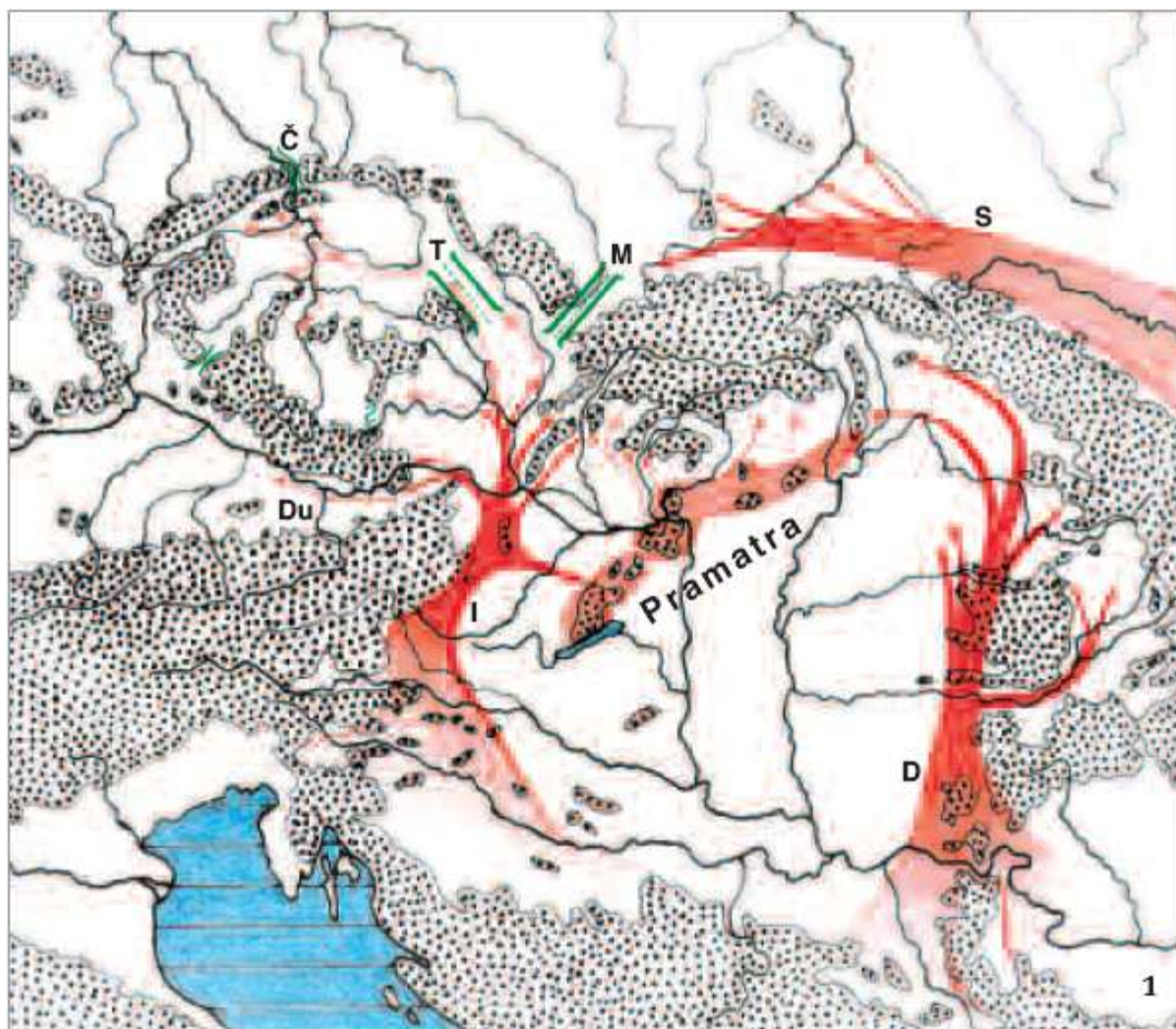

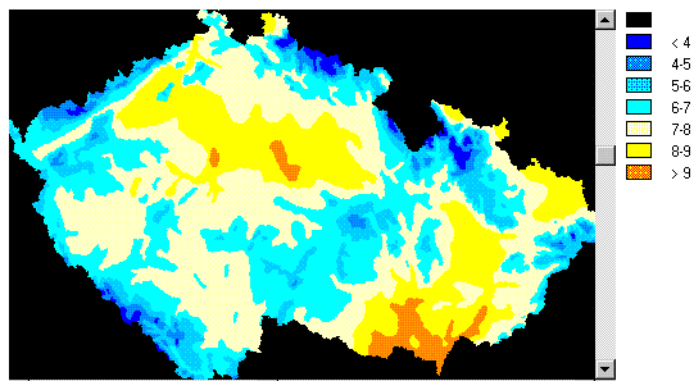
FIGURE 9. Modern (right) and hypothetical models of possible plant refugia during the Pleistocene glaciations (left) are shown for the Scandinavian mountains (above) and the European Alps (below). Survival of plants took place either in the ice-free forelands of major mountain systems (i.e. tabula rasa theory), or on unglaciated isolated mountain tops (nunatak hypothesis) and, as we believe, on the debris-covered surfaces of glaciers. The arrows indicate a cycle of downward migration and upward dispersal of plants. Strong anabatic valley winds support continuous seed dispersal to higher ground, thus providing the possibility for long-lasting colonization of the glacier surface by plants.

Migrační cesty

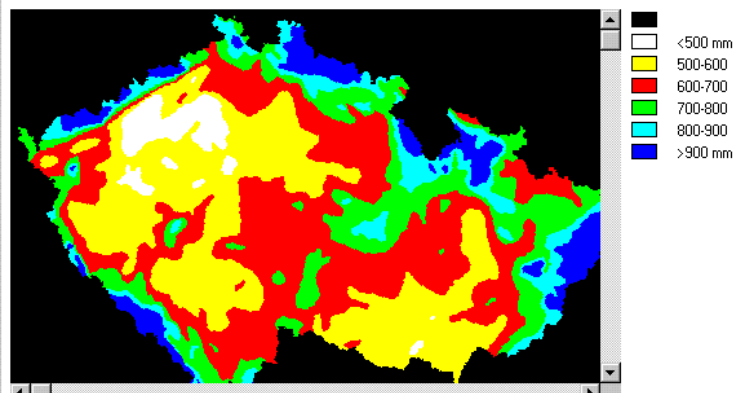

1 Refugia a migrační cesty xerothermických a stepních druhů ve střední Evropě. Cesty (červeně): S – sarmatská, I – ilyrská, D – dácká, Du – dunajská; brány (zeleně): M – Moravská, T – Třebovská, Č – Česká (labská); tečkovaně – hornaté oblasti. Nejsevernější refugium představovala Pramatra zasahující okrajově na jižní Slovensko (Kováčovské kopce, Cerová vrchovina). Migrace z jihu se vyhýbají Uherské nížině, jak předpokládal již K. Domin a později rozvedl J. Dostál (Věda přírodní 1933 a 1943). Orig. V. Ložka

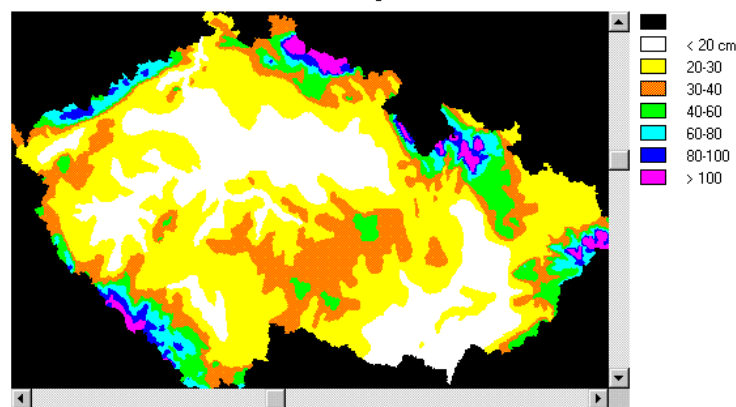
Mean annual temperatures

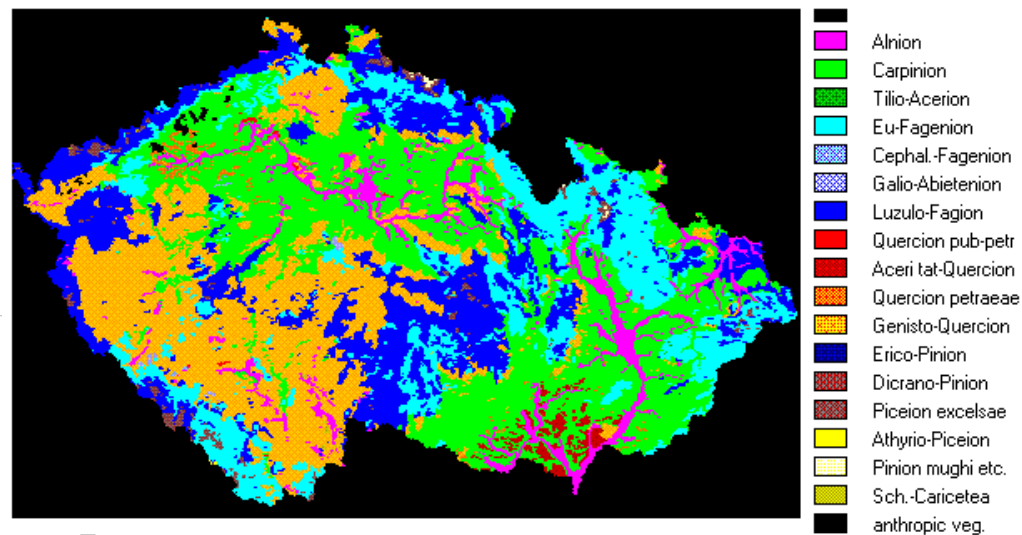
Precipitation

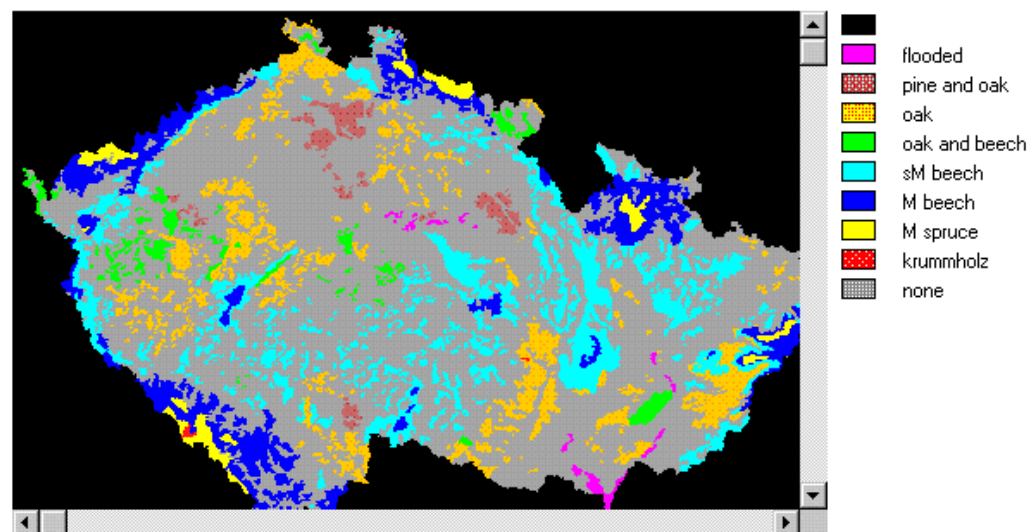
Snow depth

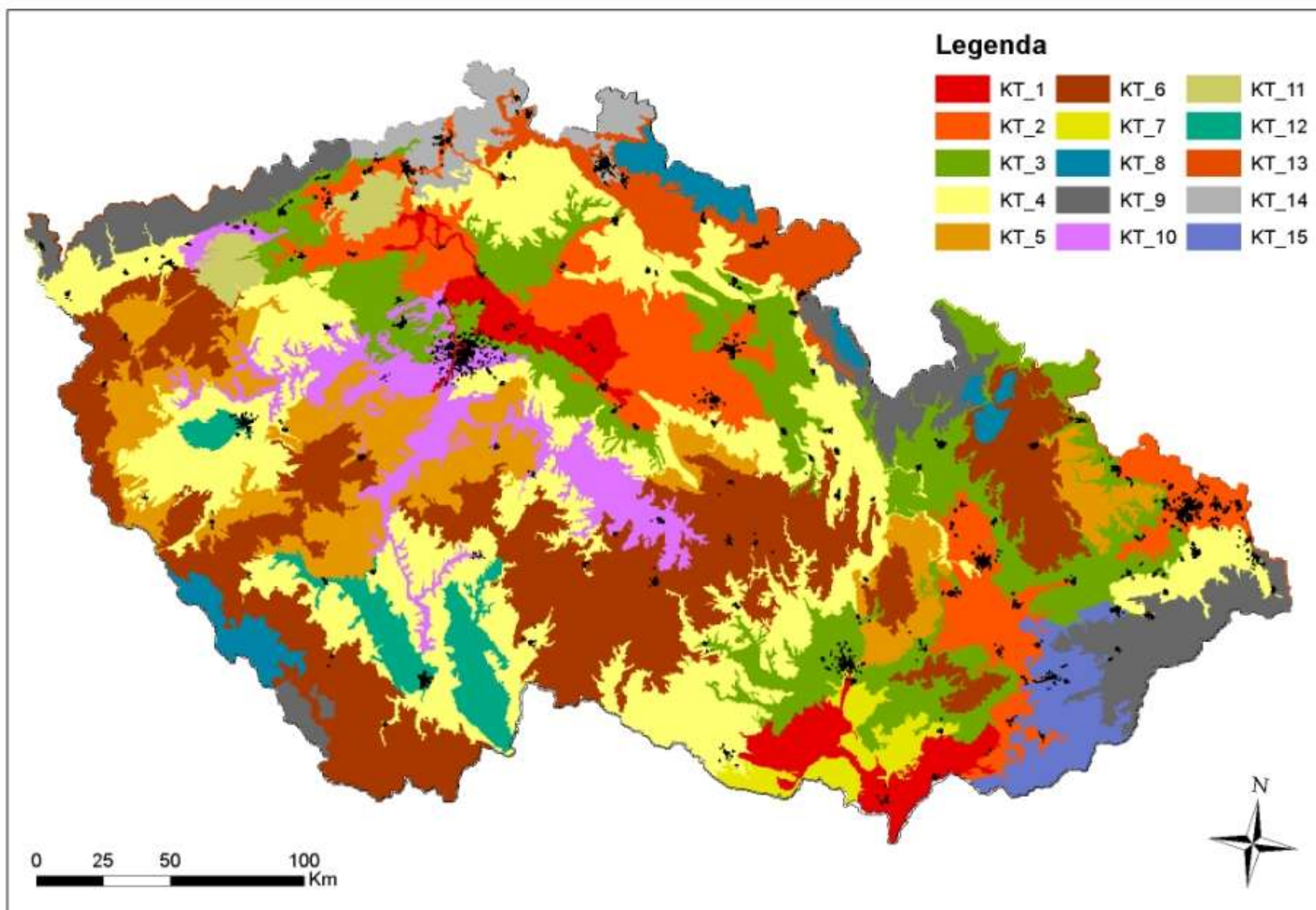
Potential vegetation

Forest zones

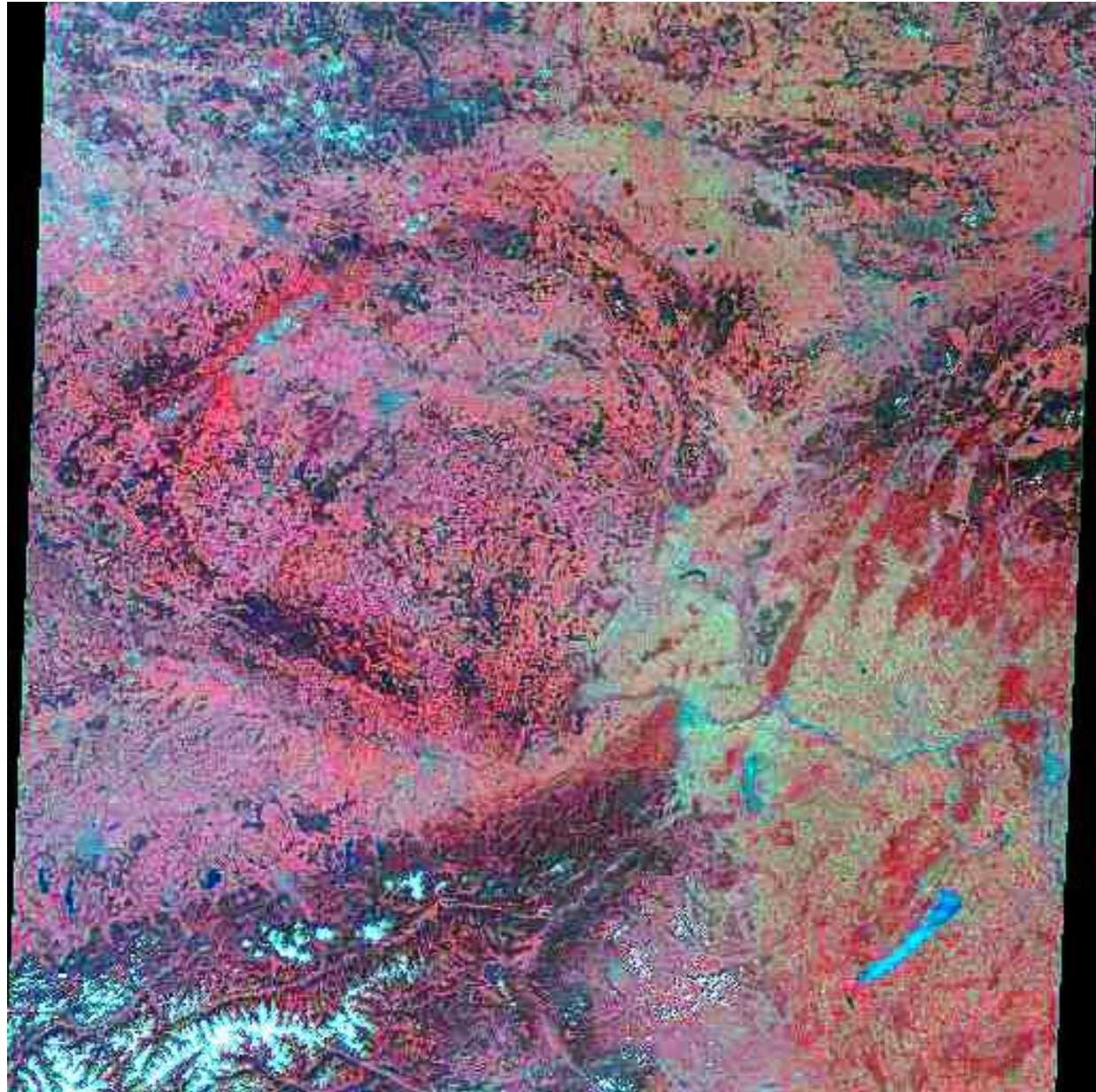

Typologie krajiny (Romportl a kol.)

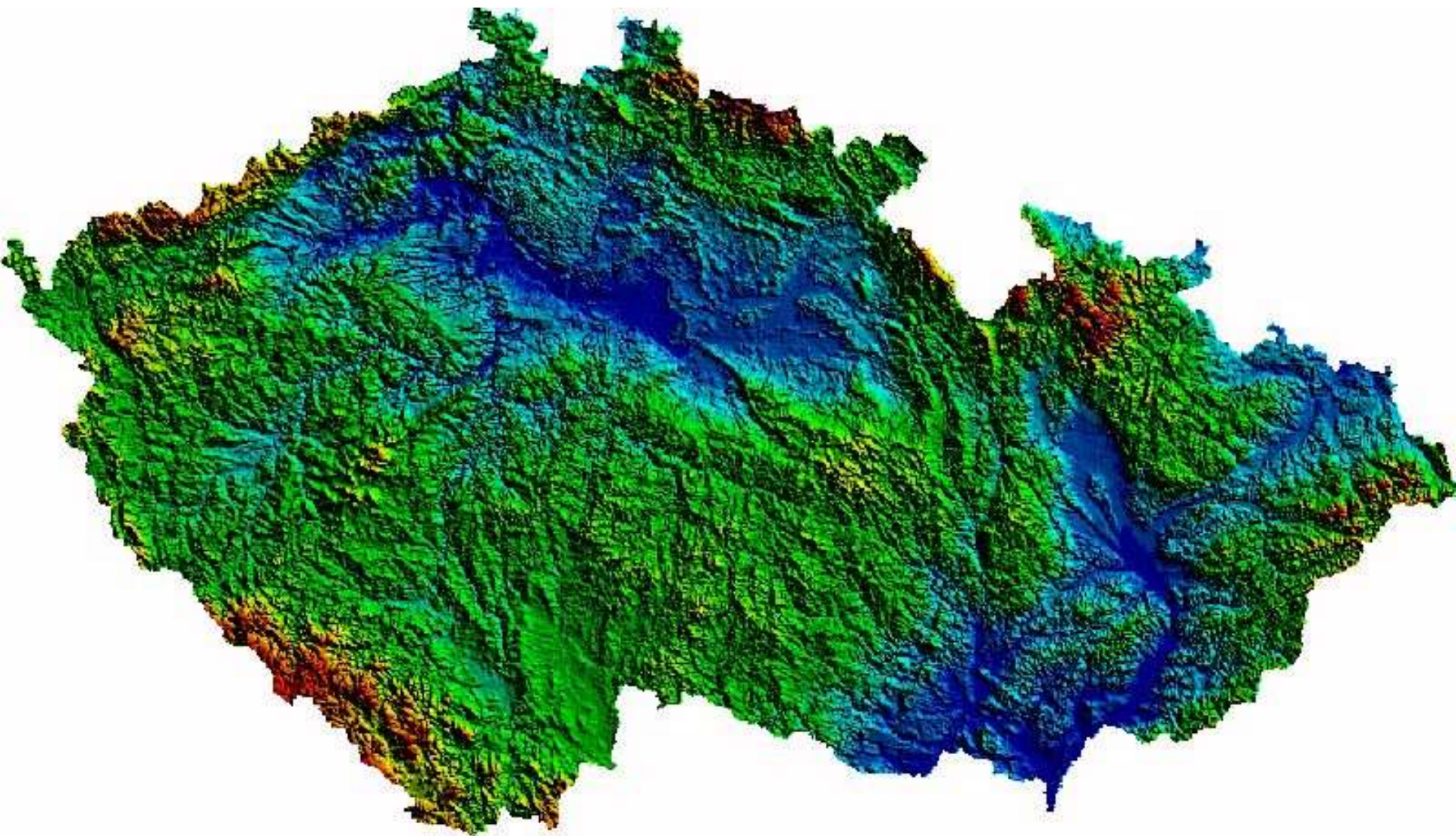

RESURS 1

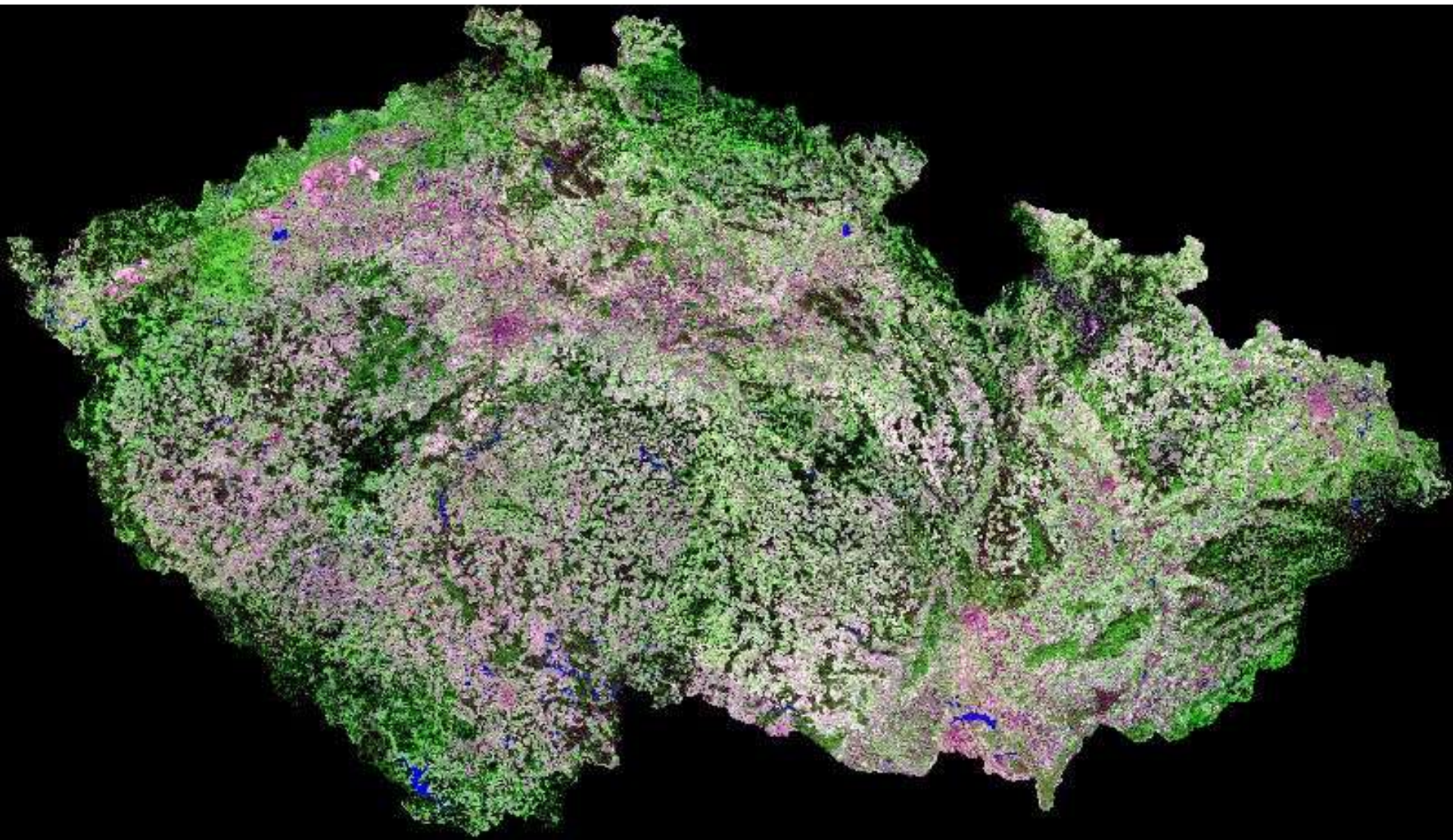
DATE	95/07/09
TIME	09.05
CENTER_LAT	50 15
CENTER_LON	15 53
NW_LAT	53 27
NW_LON	12 9
NE_LAT	52 8
NE_LON	21 24
SW_LAT	48 7
SW_LON	10 48
SE_LAT	46 57
SE_LON	19 8

Digitální model reliéfu

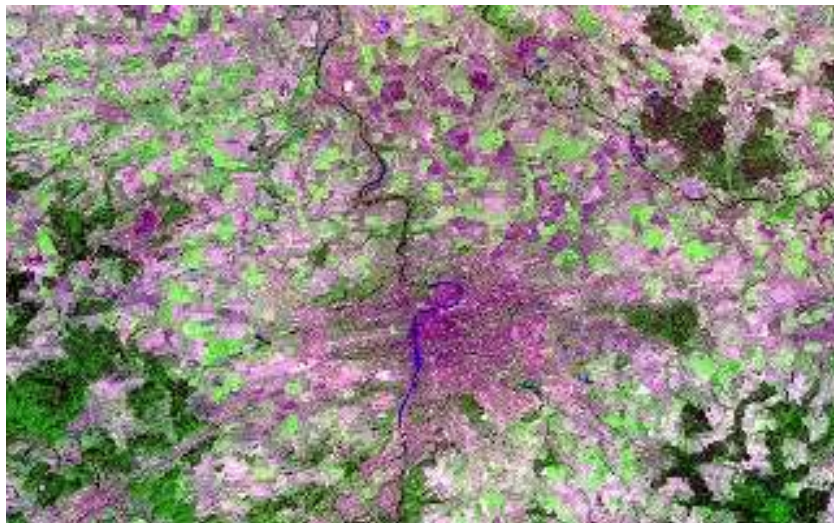

LANDSAT TM

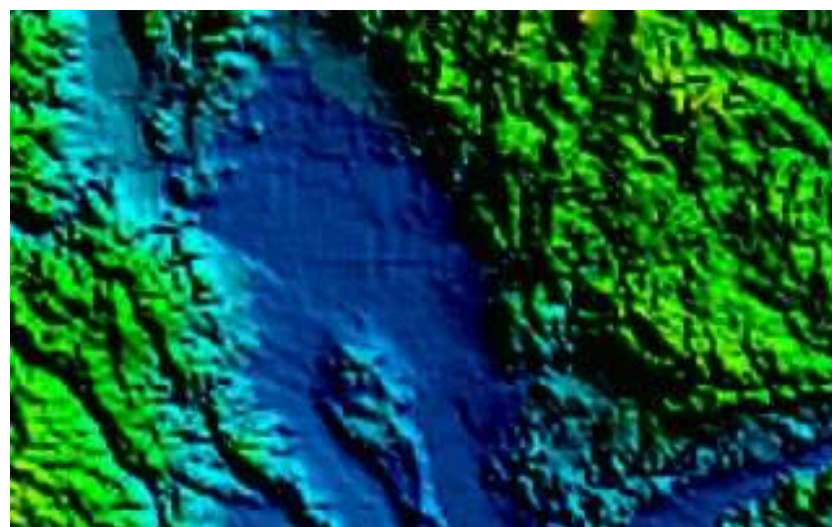
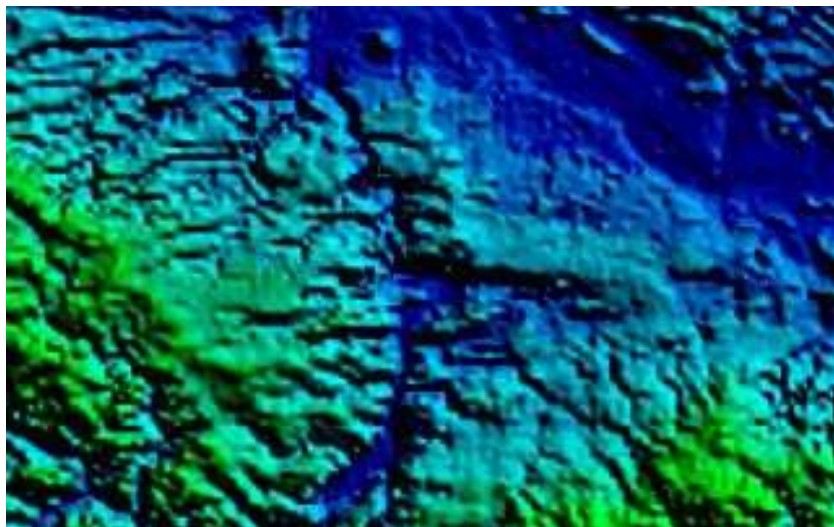

Městské aglomerace

Praha

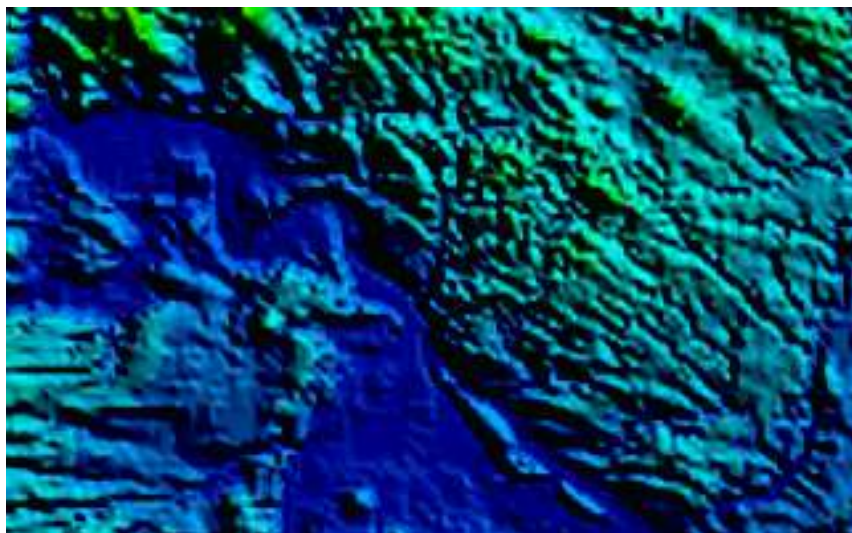

Olomouc

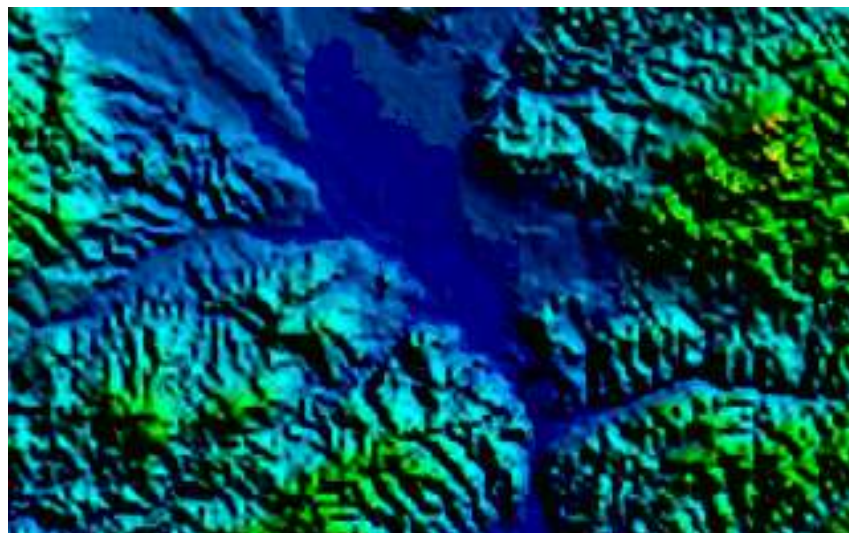
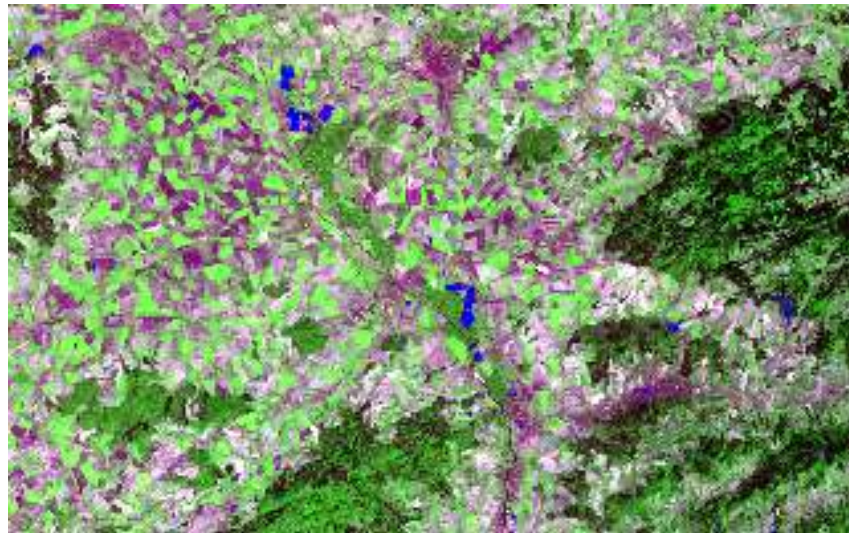

Agrární zemědělská krajina

Mělnicko

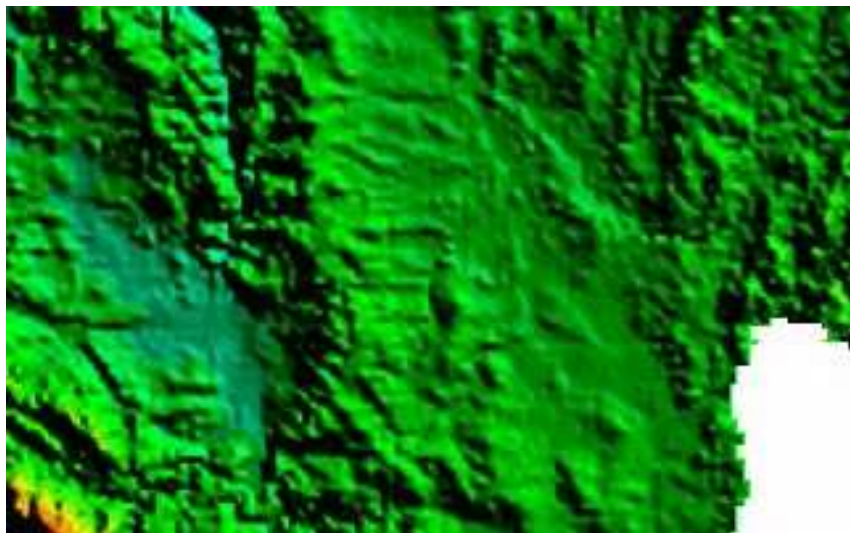
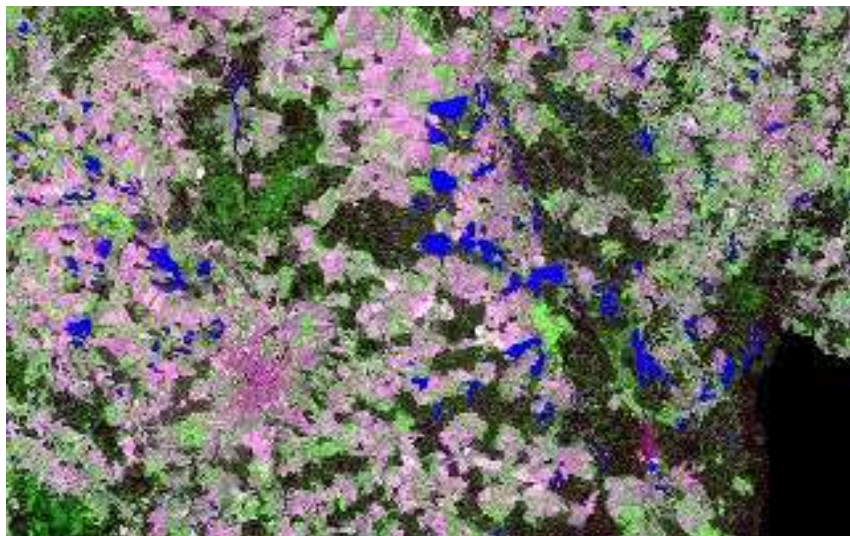

Prerovsko-Kroměřížsko

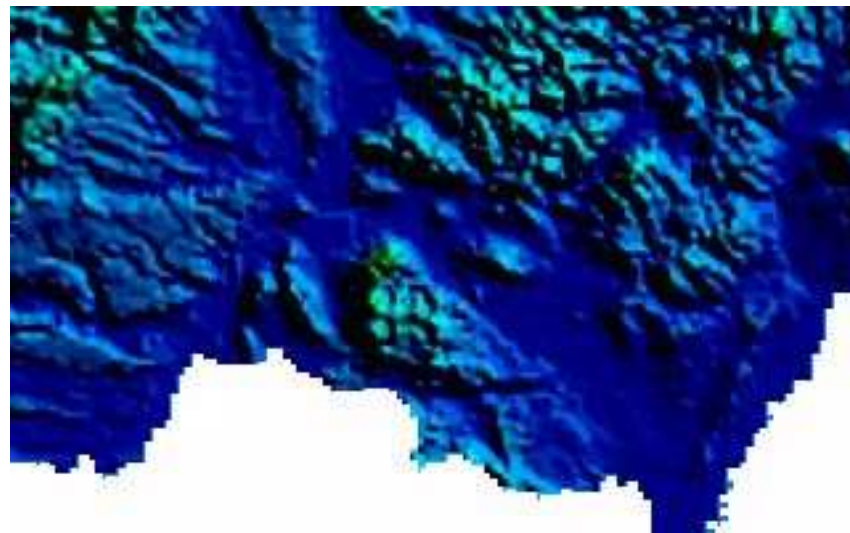

Rybníkářství a vinařství

Třeboňsko-Českobudějovicko

Mikulovsko-Břeclavsko

Vojenské újezdy

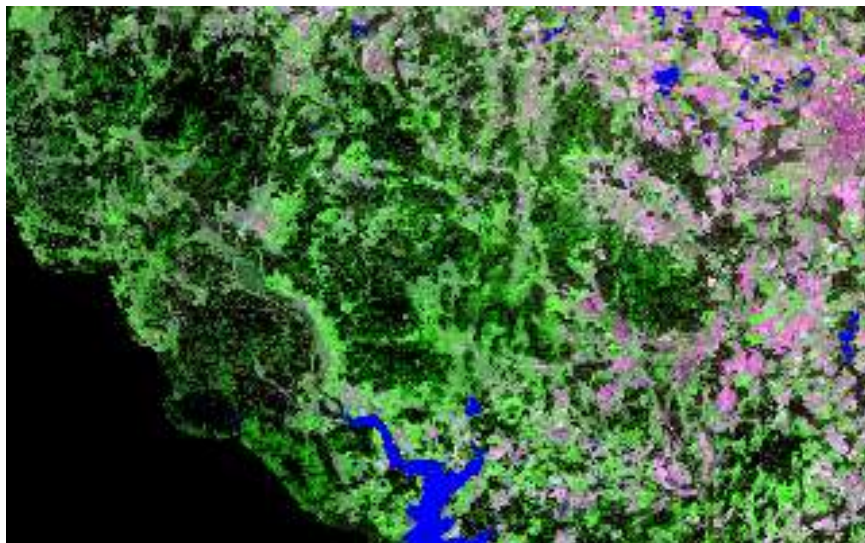
Brdy

Doupov

Boletice

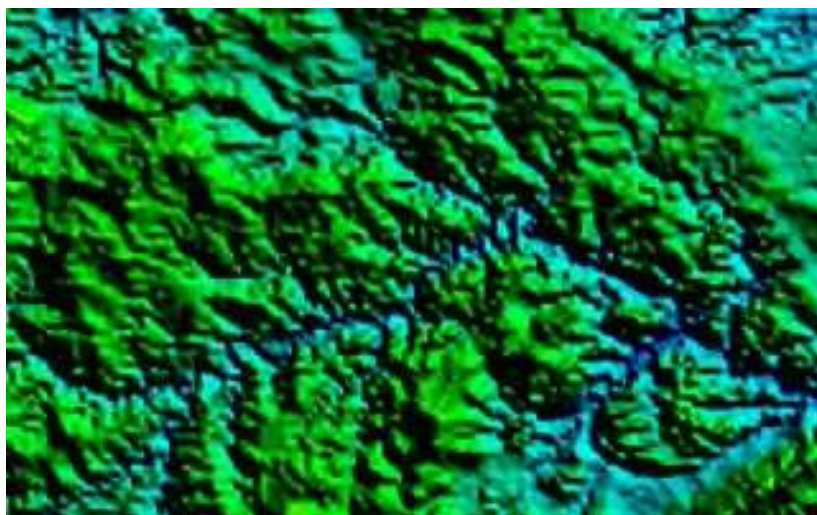
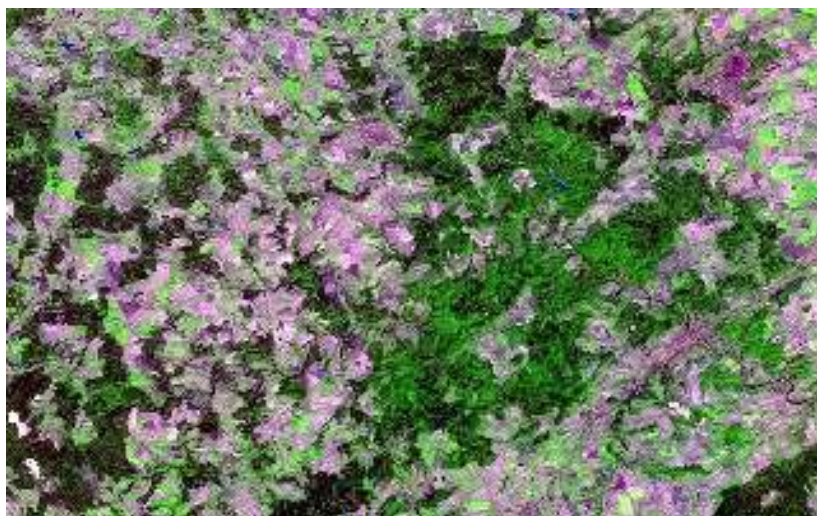

Libavá

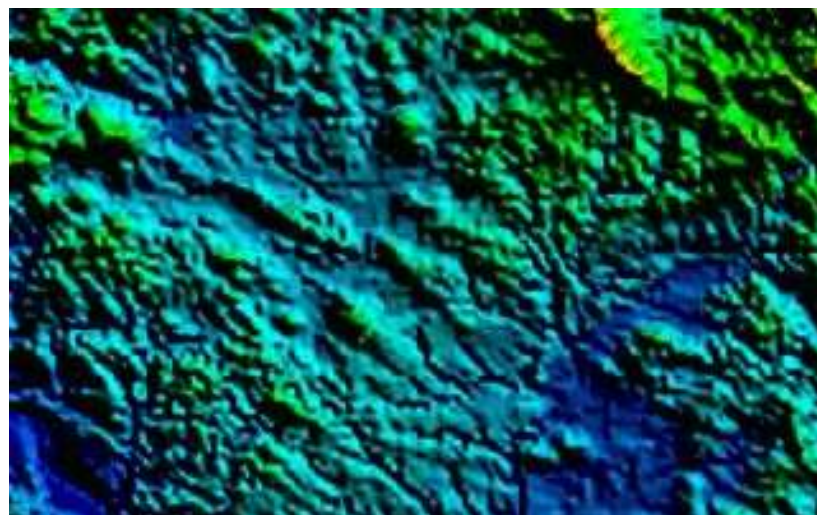
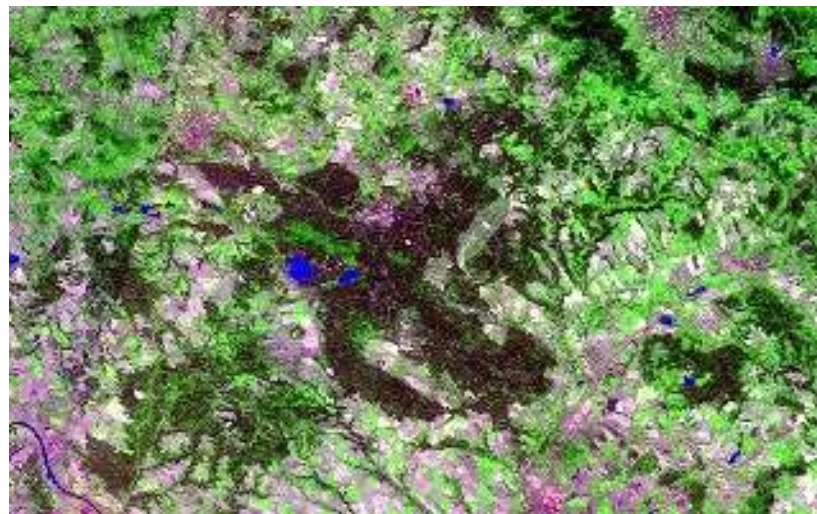

Pahorkatiny: řeka a pískovce

Berounka

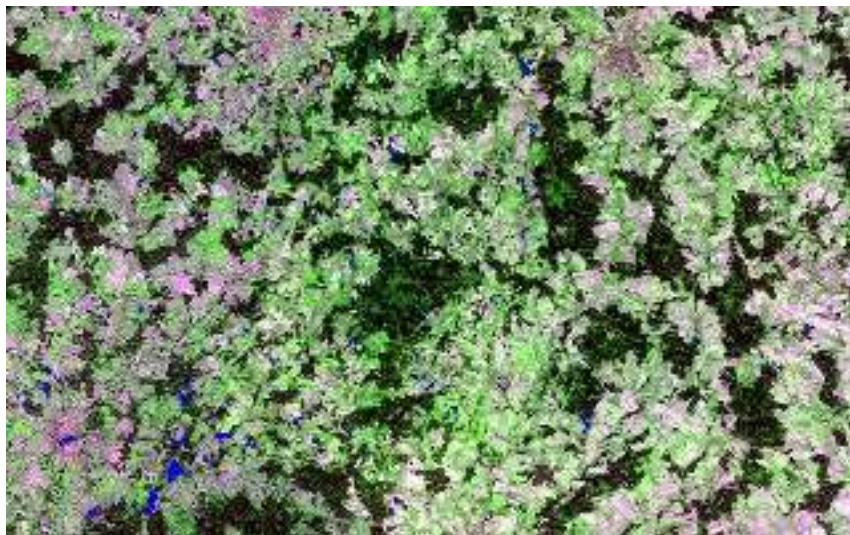

Ralsko

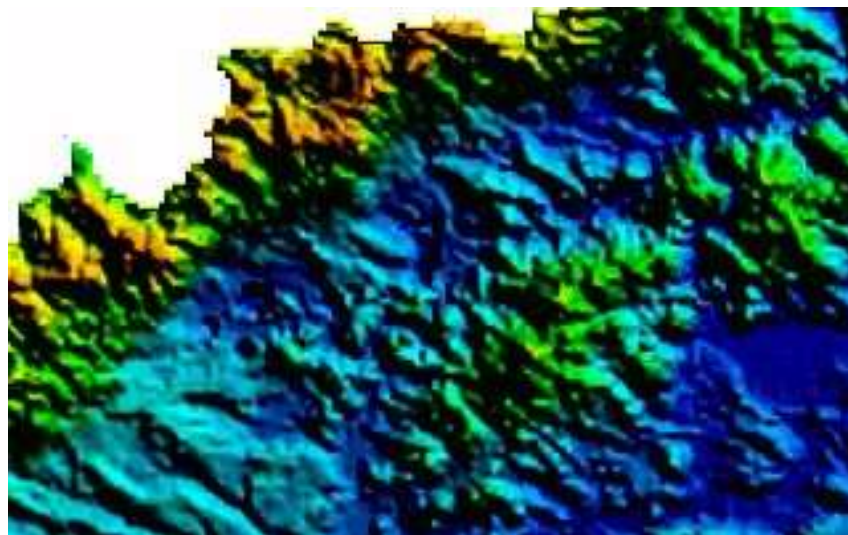
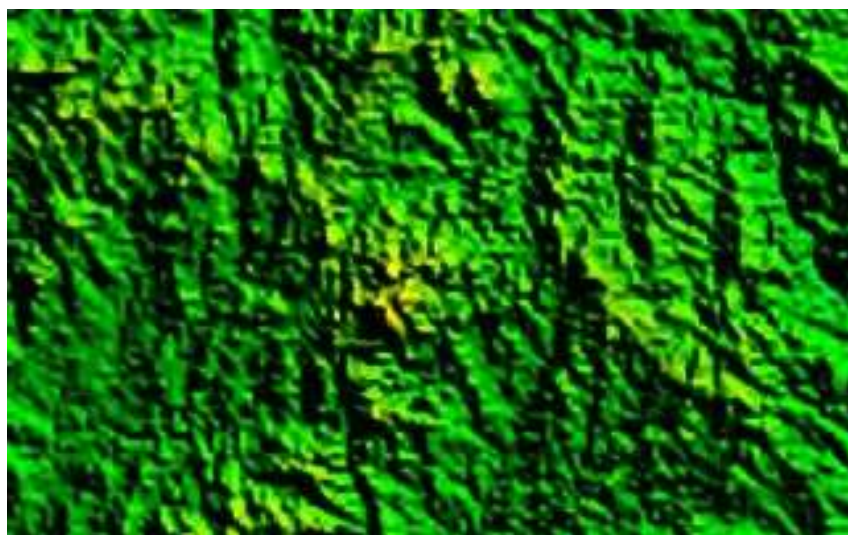
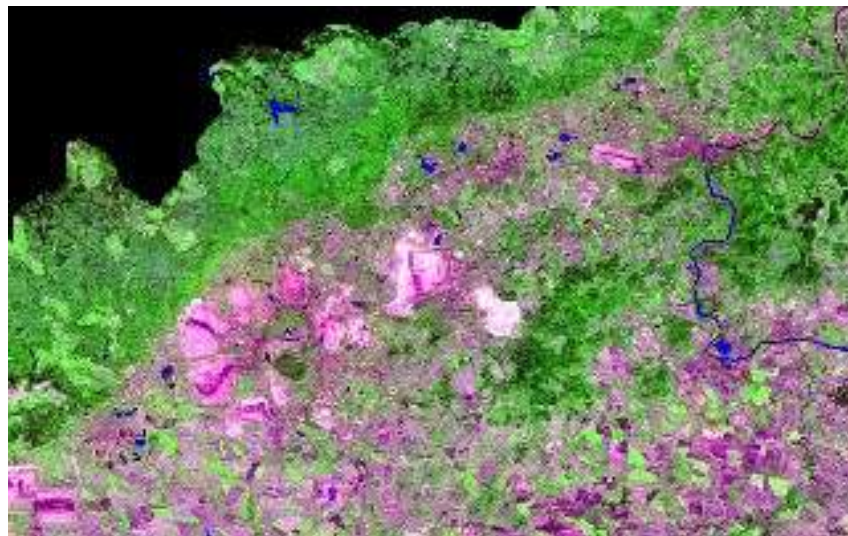

Vrchoviny a středohoří

Vysočina JZ část

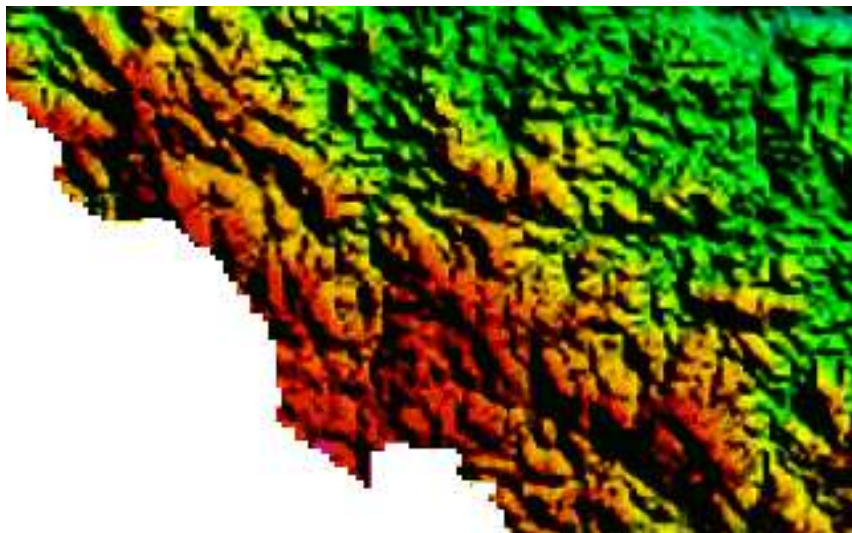
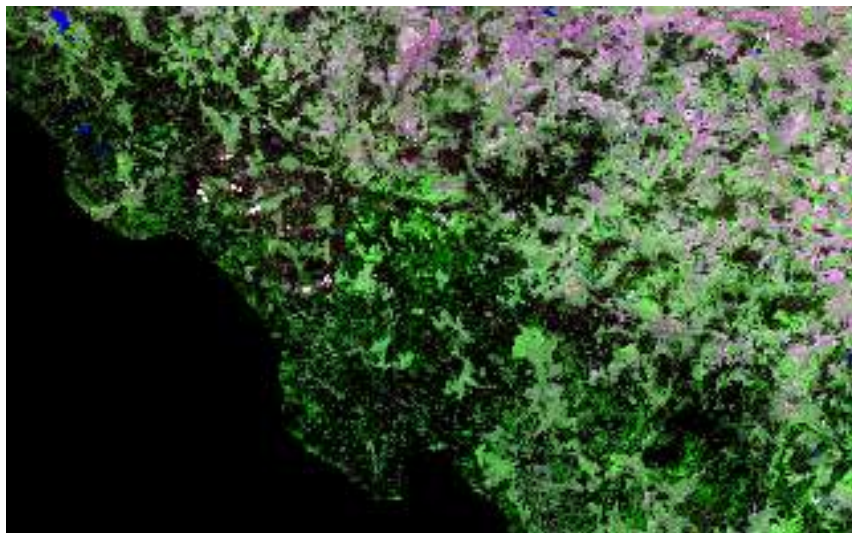

Krušné hory - České Středohoří

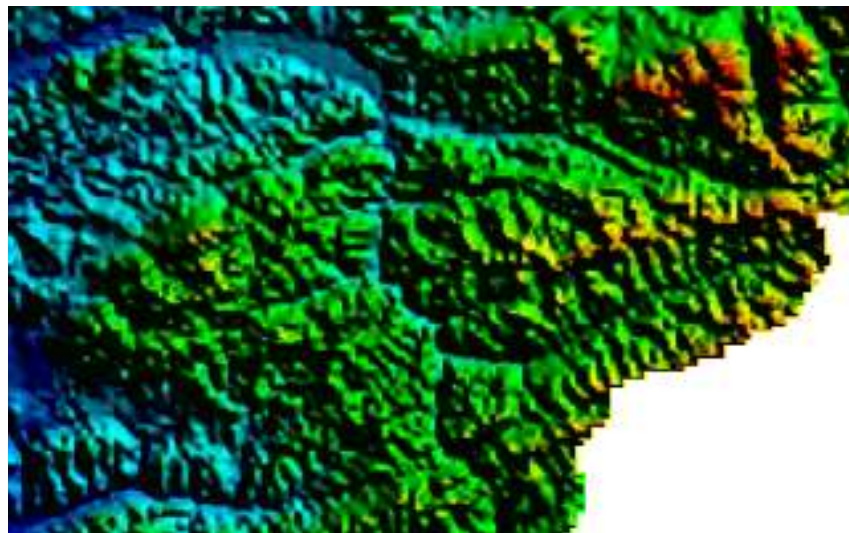
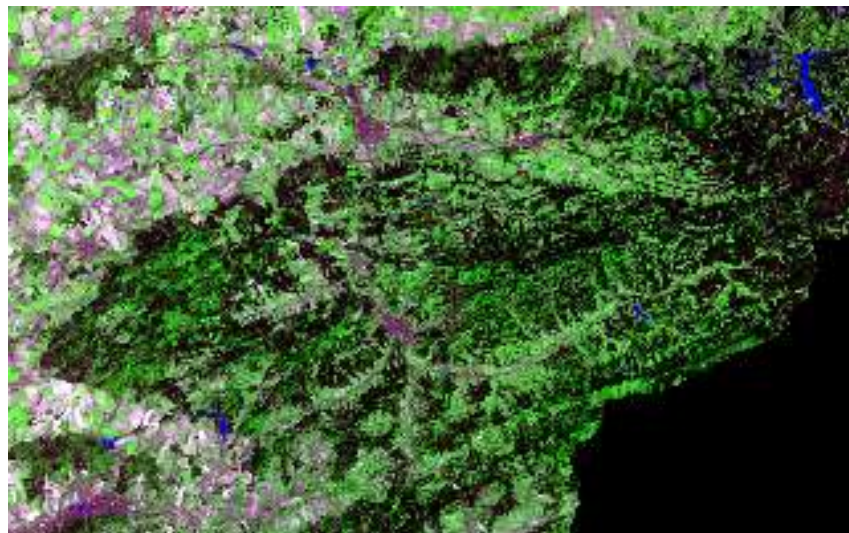

Hory - kulturní smrčiny

Šumava

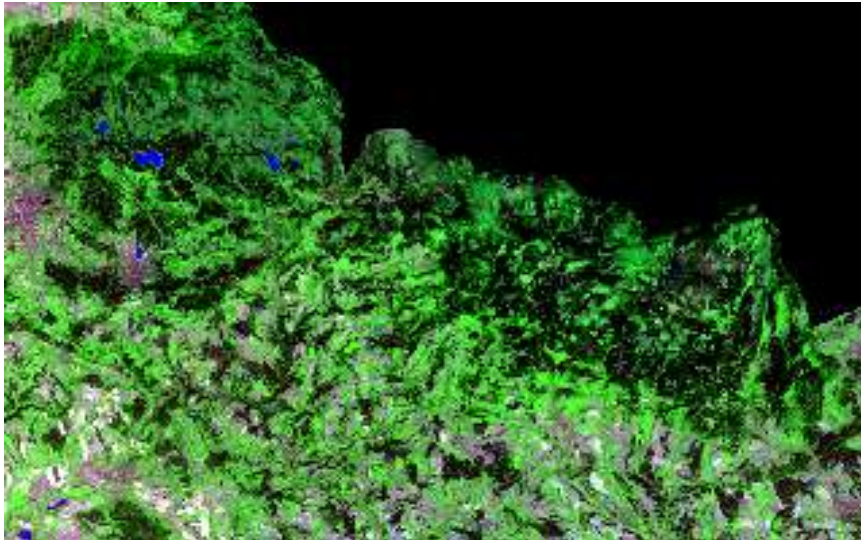

Beskydy

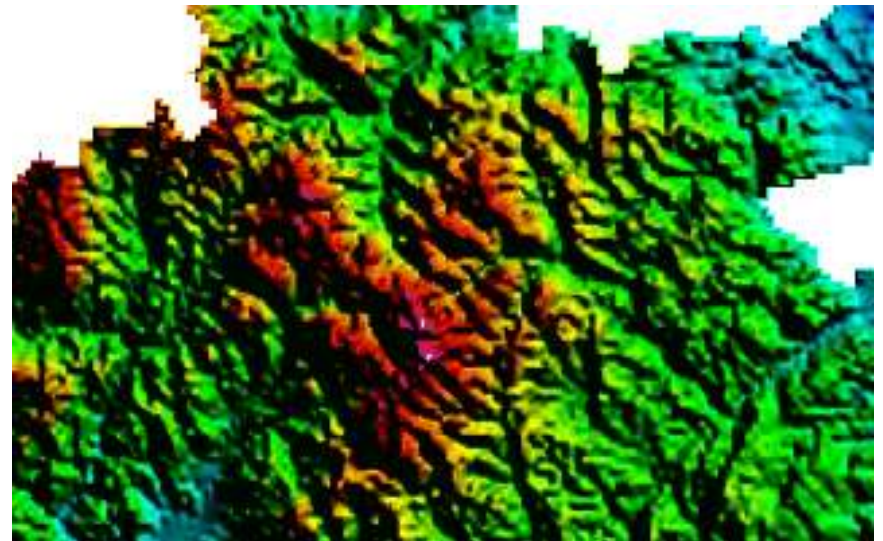
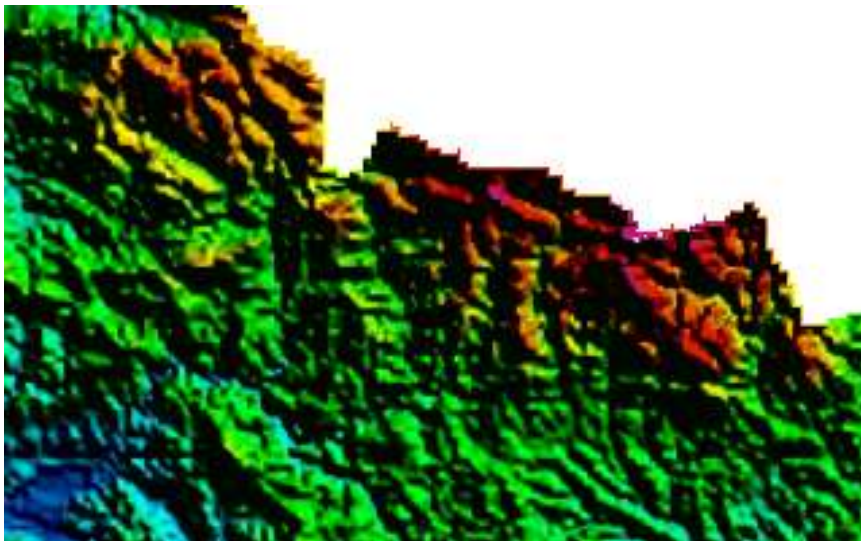
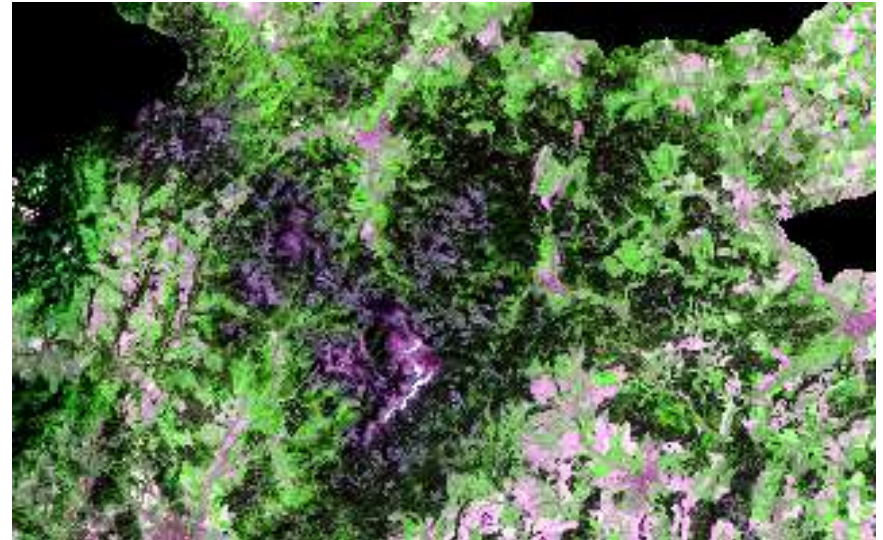

Hory, alpínský stupeň

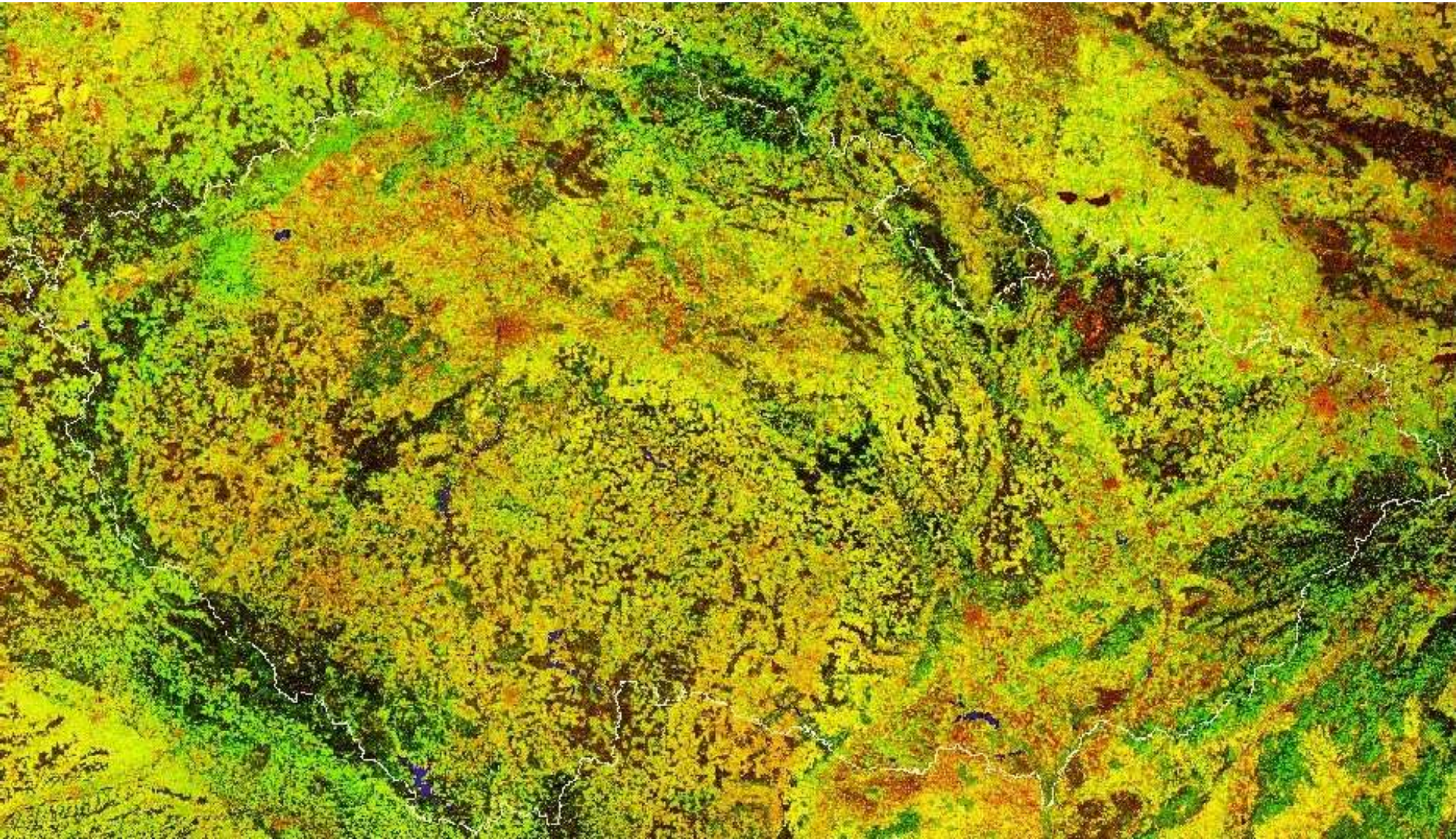
Krkonoše

Jeseníky

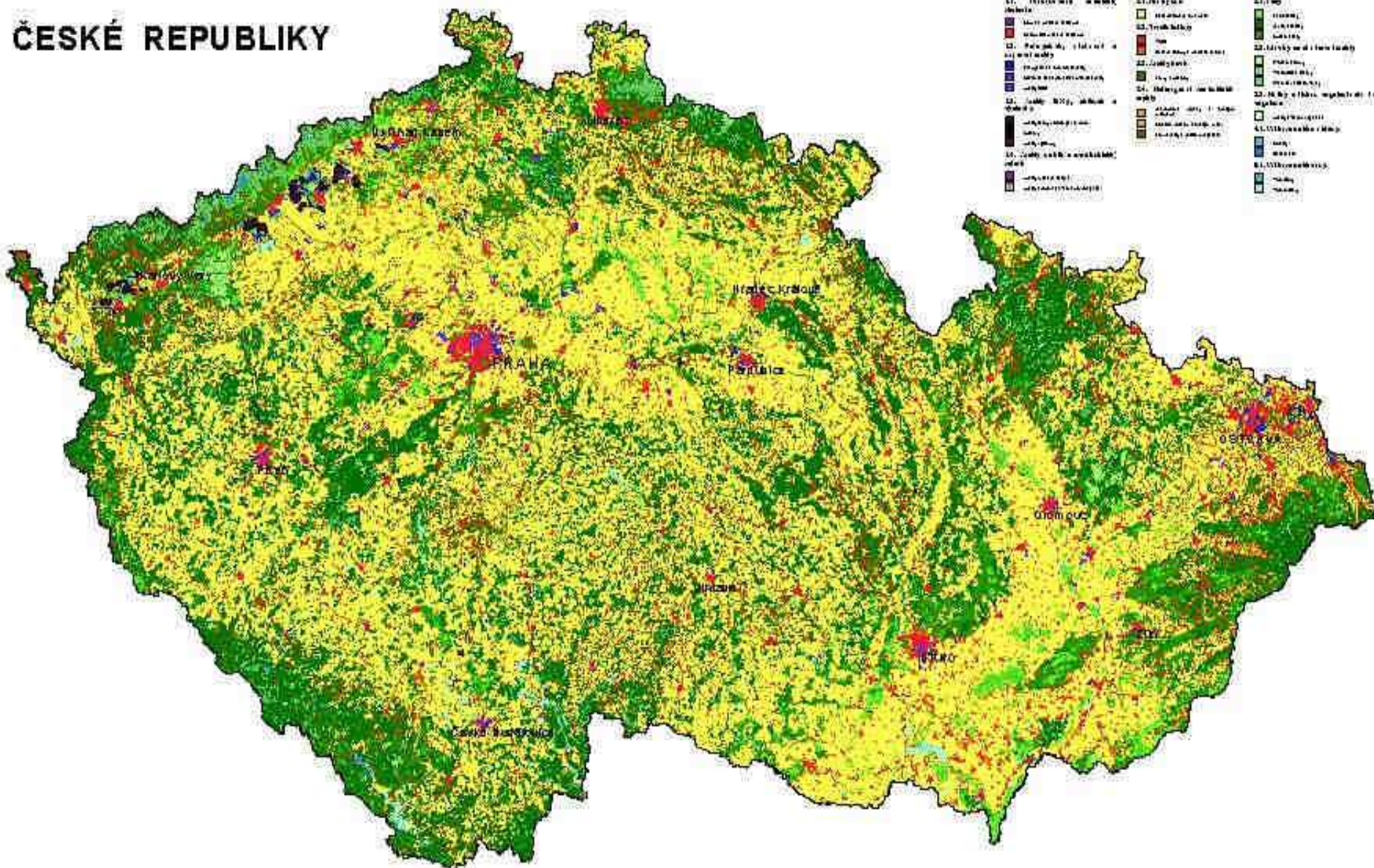
Družicová mapa krajinného pokryvu

Databáze CORINE

Třída CORINE	Popis		
		241	Roční kultury přidané ke stálým kulturám
111	Městská souvislá zástavba	242	Komplexní systémy kultur a parcel
112	Městská nesouvislá zástavba	243	Území převážně zemědělská s příměsí
121	Průmyslové nebo obchodní zóny		přirozené vegetace
122	Silniční a železniční síť a přilehlé	311	Listnaté lesy
	prostory	312	Jehličnaté lesy
123	Přístavní zóny	313	Smíšené lesy
124	Letiště	321	Travníky a přírodní pastviny
131	Těžba hornin	322	Vřesoviště a houštiny
132	Skládky	324	Střídající se lesy a křoviny
133	Staveniště	331	Pláže, duny, písky
141	Plochy městské zeleně	332	Holé skály
142	Zařízení pro sport a rekreaci	333	Řídká vegetace
211	Orná půda mimo zavlažovaných	334	Vypálené oblasti
	ploch	411	Vnitrozemské bažiny
221	Vinice	412	Rašeliniště
222	Ovocné sady a keře	511	Vodní toky a cesty
231	Louky	512	Vodní plochy

ČESKÉ REPUBLIKY

[illegible]

Typy krajinného pokryvu

- krajinný pokryv (land cover)
 - CORINE land cover
 - mapování krajiny pro potřeby ÚSES
- využití půdy (land use)

Antropogenní krajiny

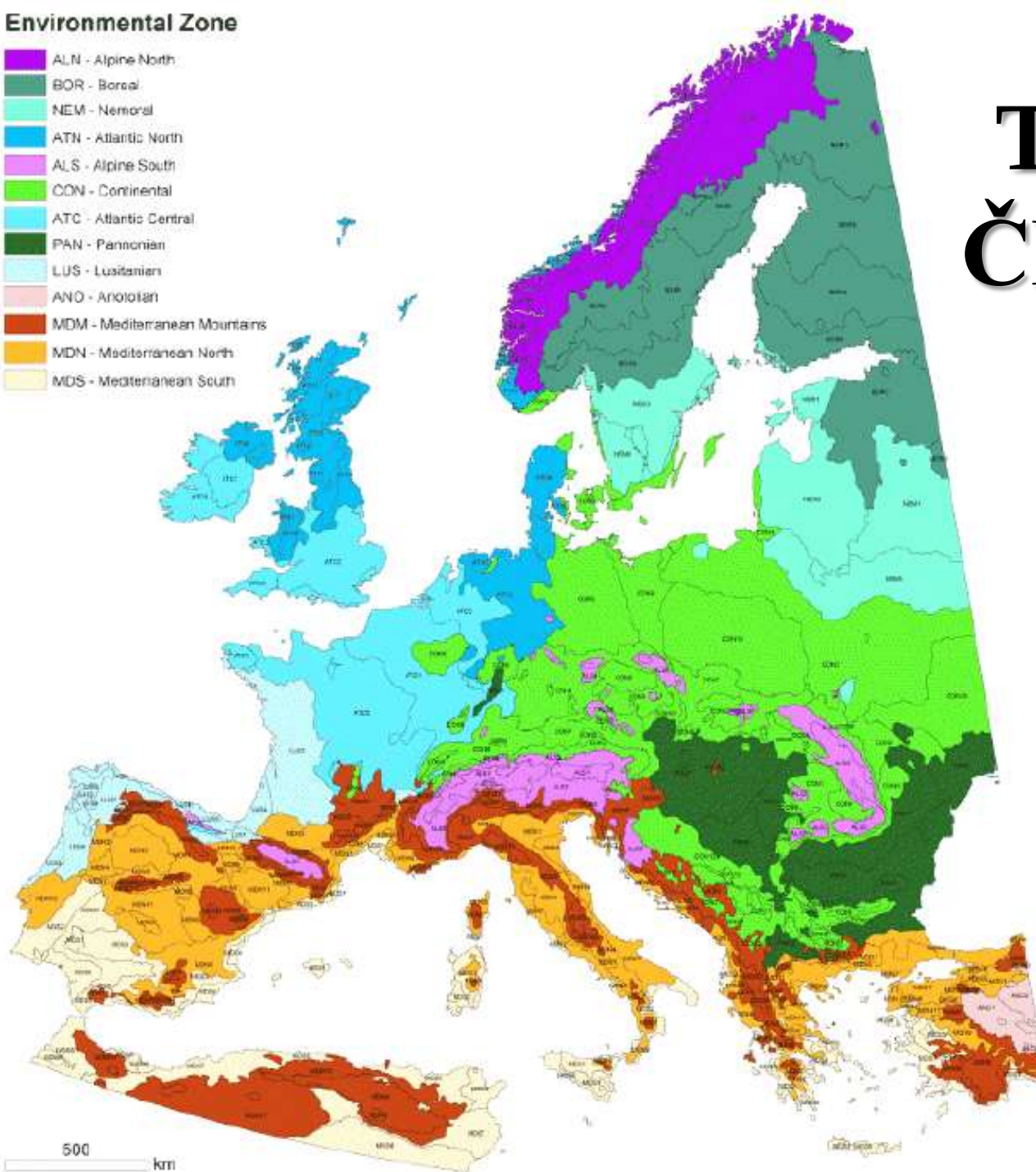
- městské aglomerace, agrární krajina, vojenské újezdy

Přírodní krajiny

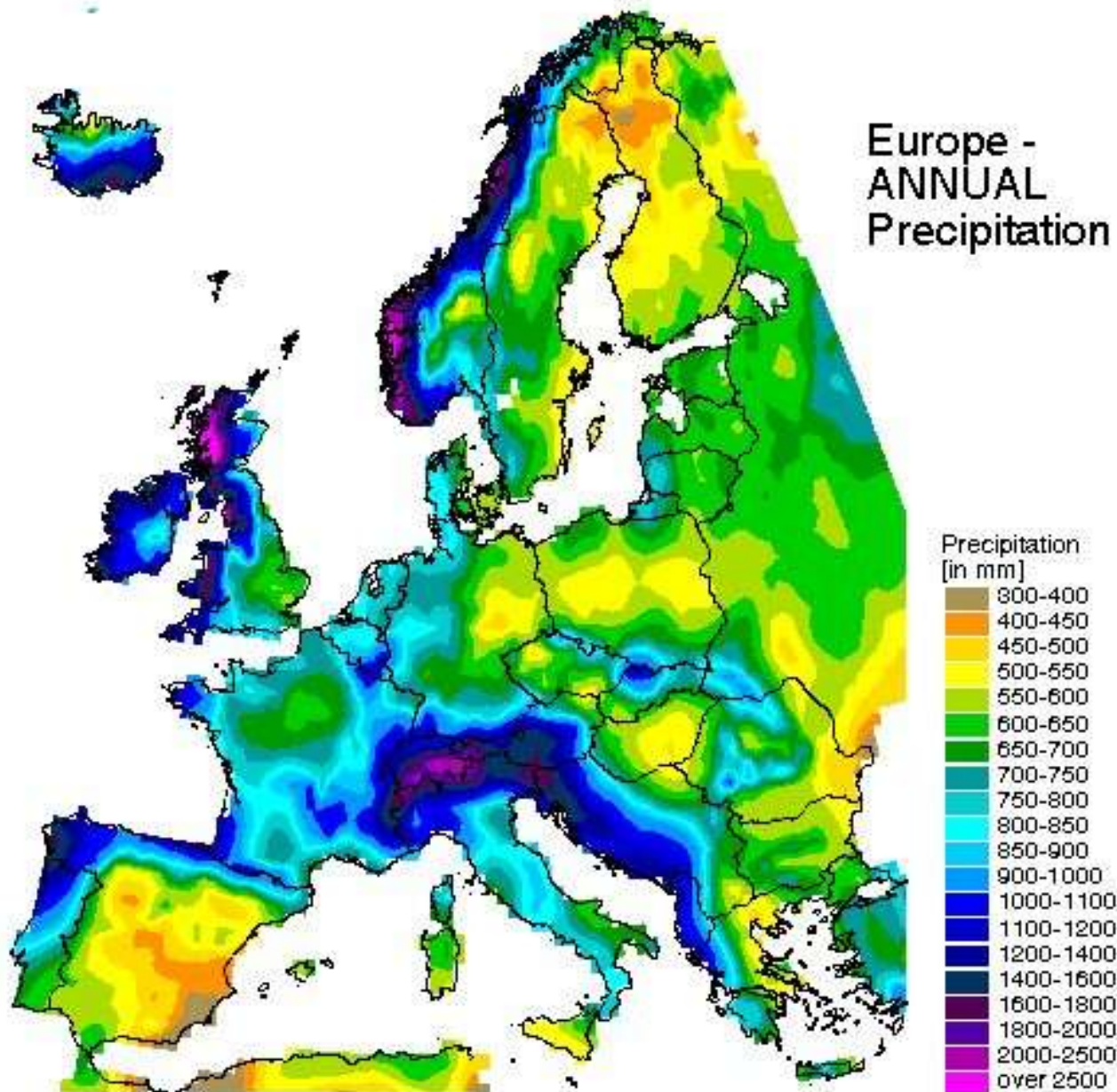
- luhy, pahorkatiny modelované řekou, krasové a pískovcové reliéfy, vulkanická pohoří, karpatská flyšová pohoří

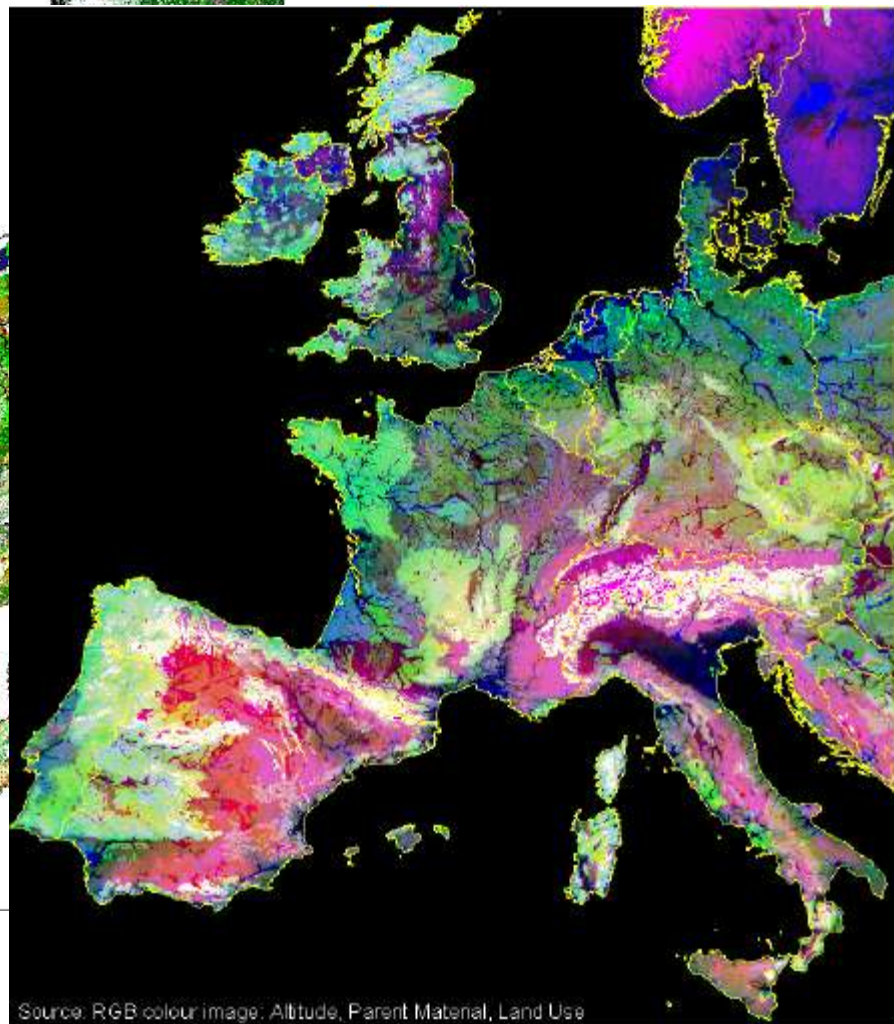
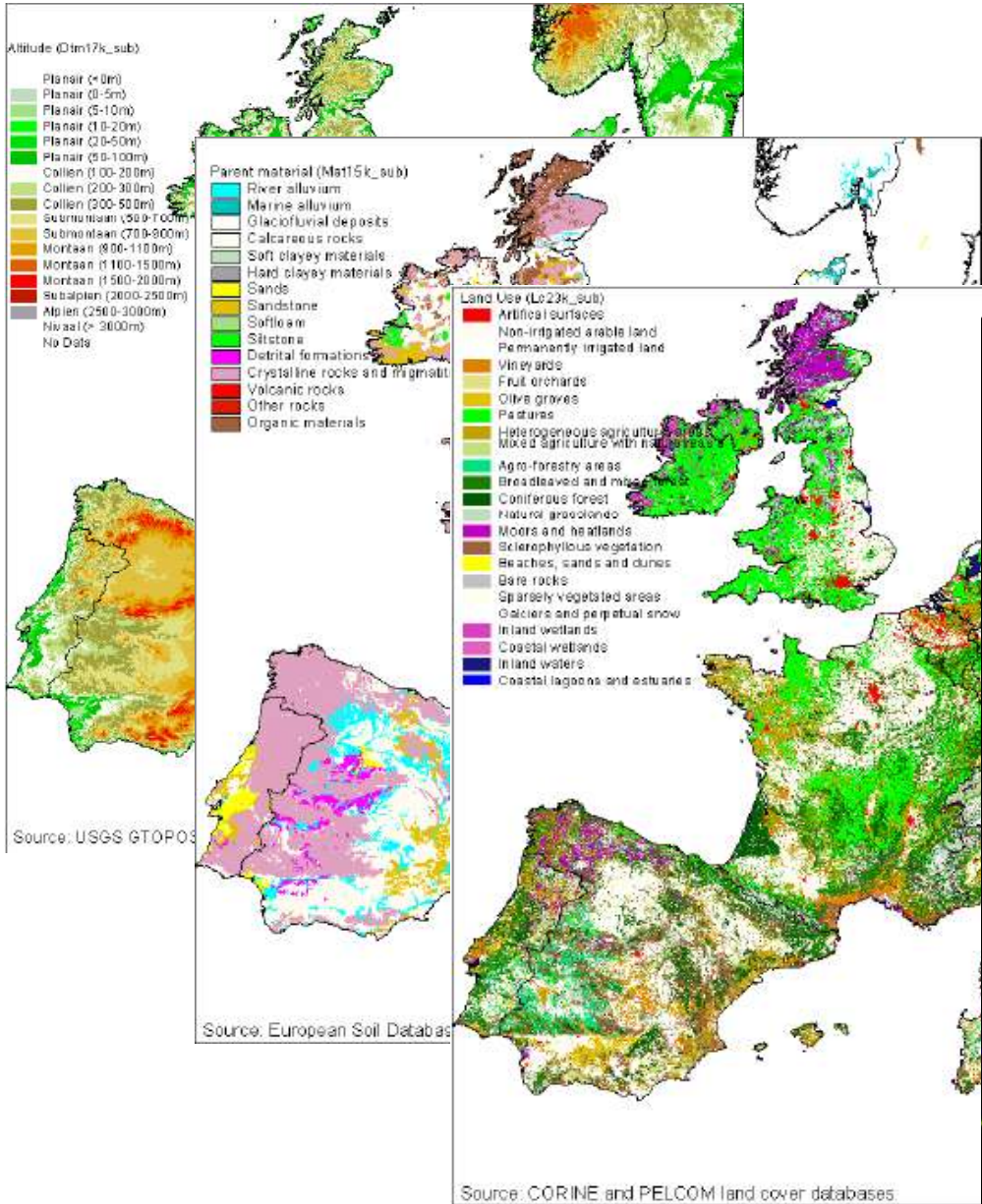
Environmental Zone

- ALN - Alpine North
- BOR - Boreal
- NEM - Nemoral
- ATN - Atlantic North
- ALS - Alpine South
- CON - Continental
- ATC - Atlantic Central
- PAN - Pannonic
- LUS - Lusitanian
- AND - Anatolian
- MDM - Mediterranean Mountains
- MDN - Mediterranean North
- MDS - Mediterranean South

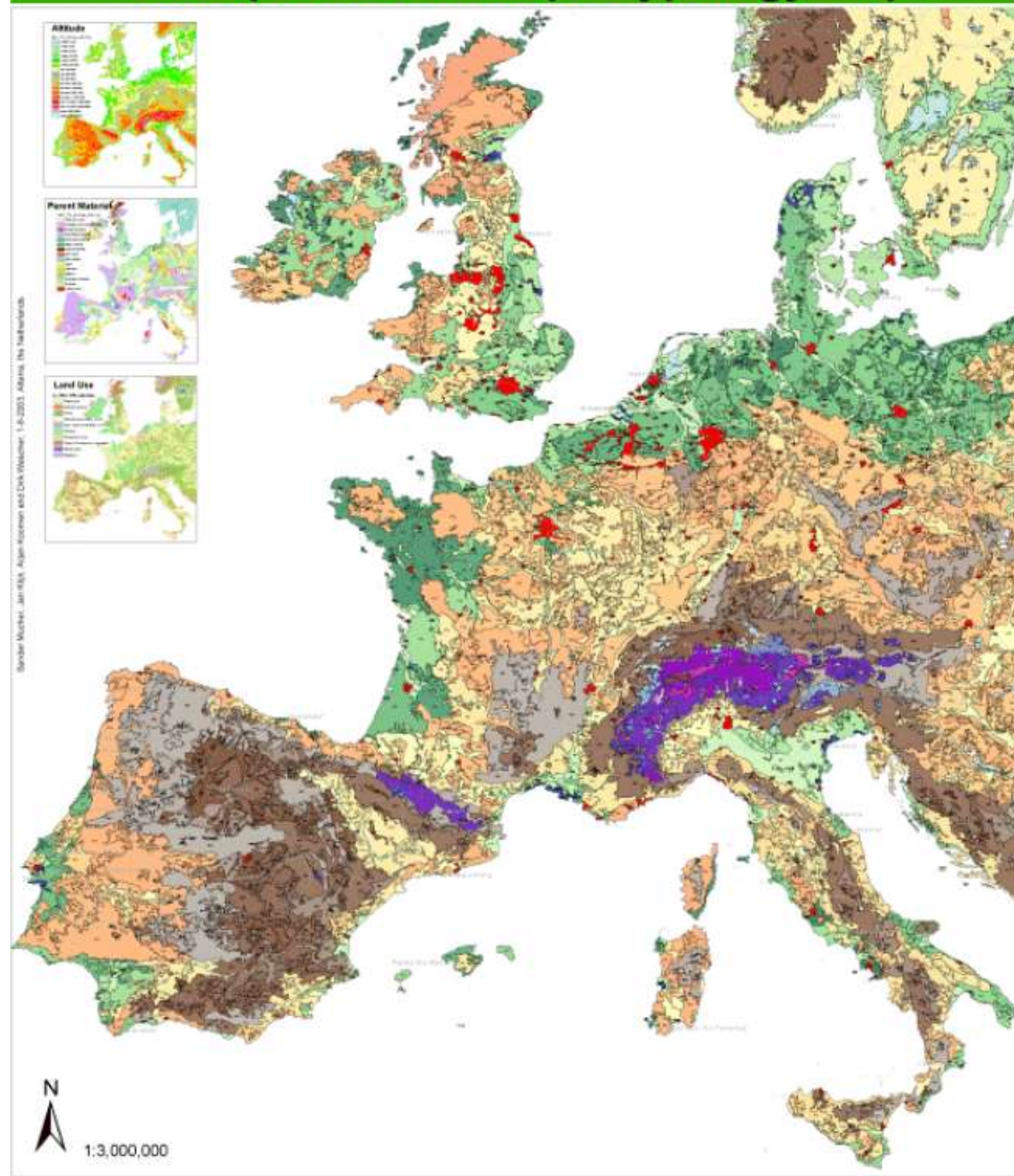

Typologie ČR v rámci Evropy

European Landscape Typology Map

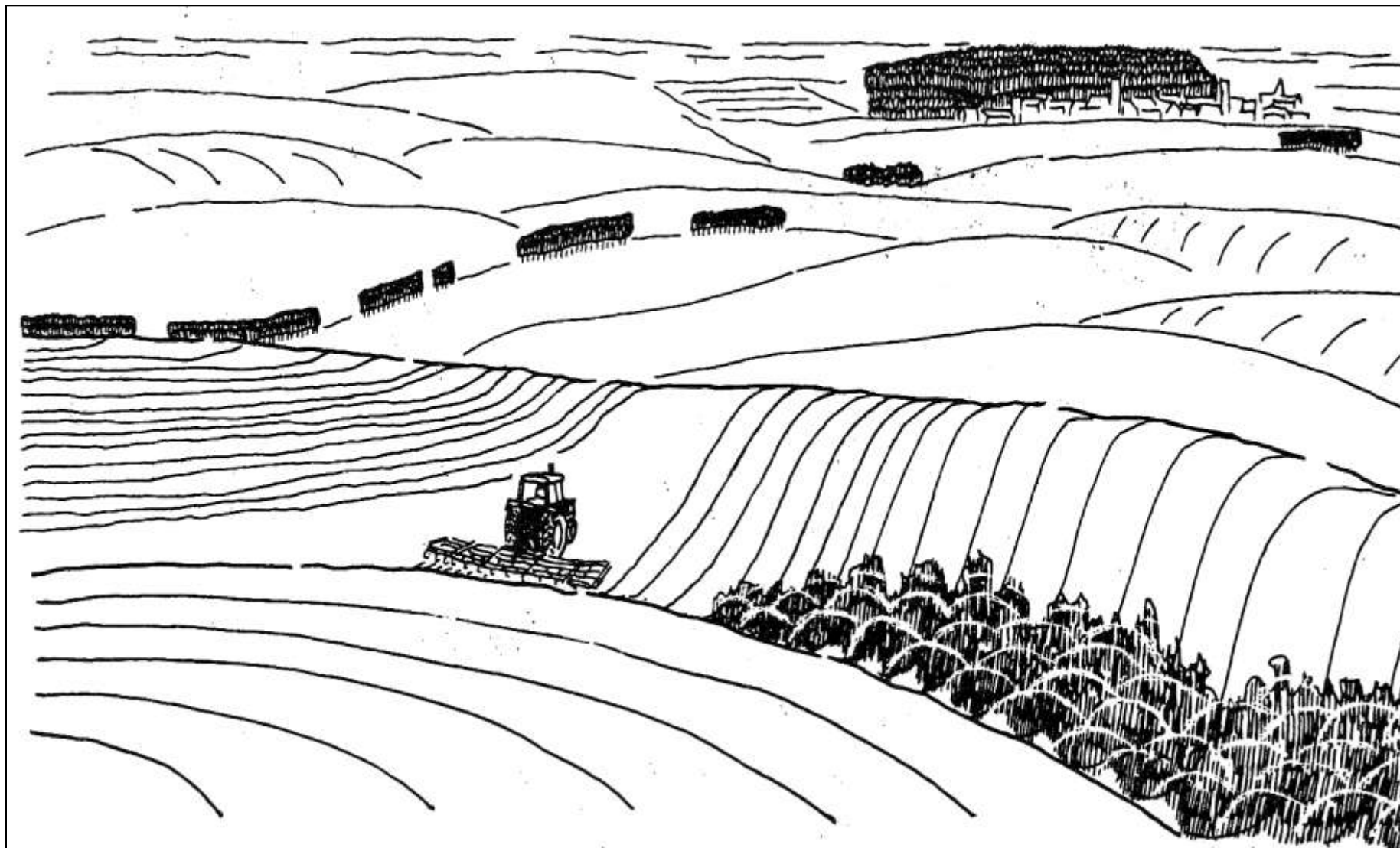
Alterra Report 832

Typologie evropských krajín

Meeus J. et al., Landscape Urban Planning 18: 289-352, 1990.

- Tundry
- Tajgy
- Horské krajiny E11, E12
- Bocage D8, D9
- Otevřené lány A1, A2
- Stepí a suché krajiny
- Regionální krajiny D10, C6, C7
- Umělé krajiny B5, F13

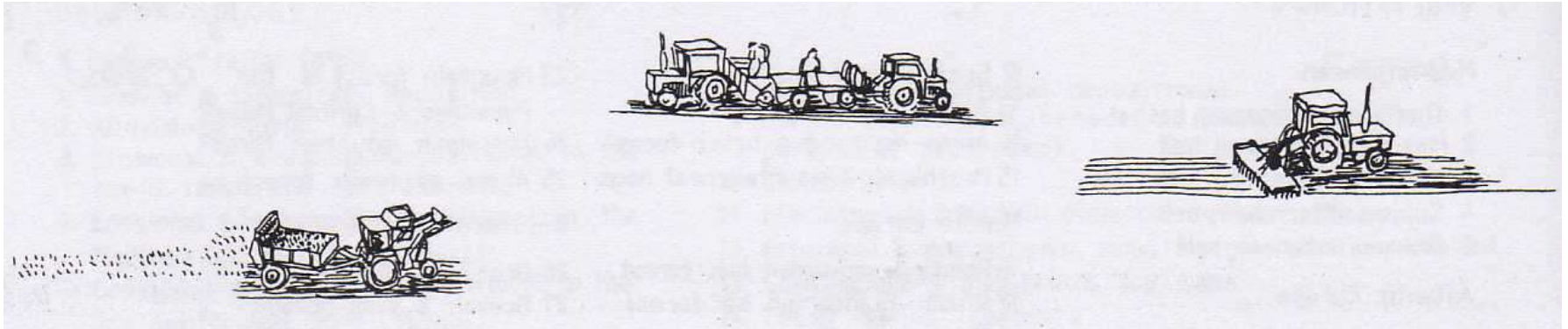
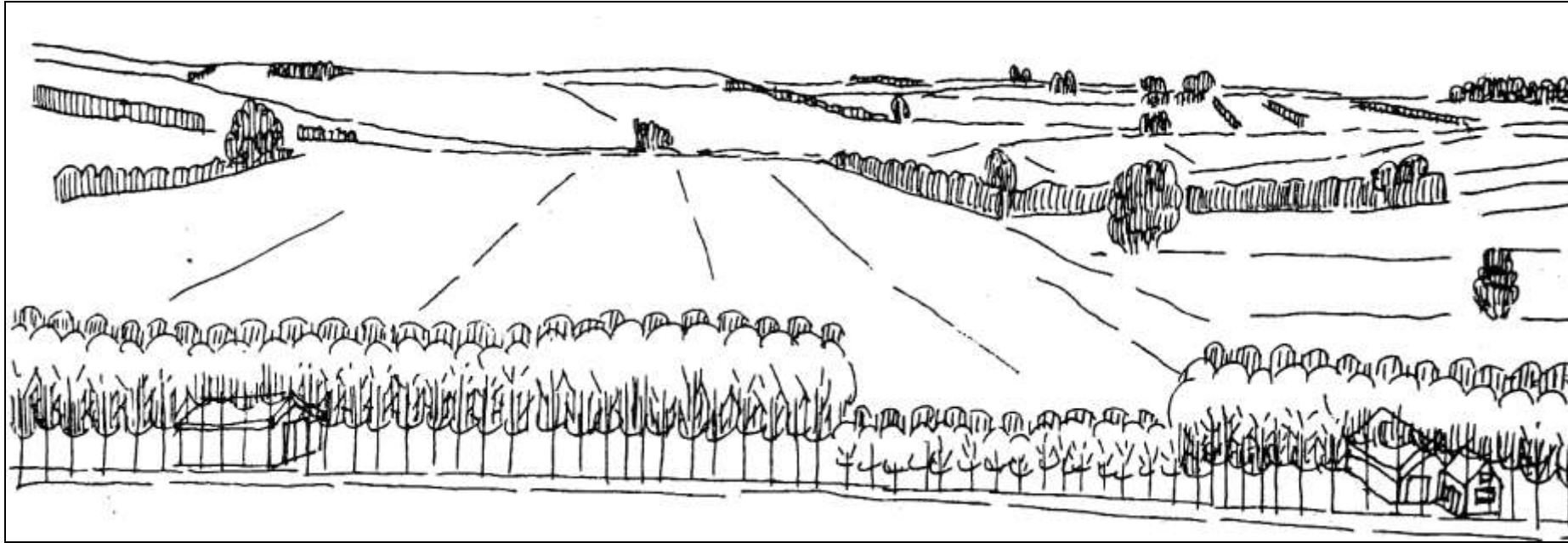
A10 open fields

Otevřené lány

- Velké širé rodné lány... družstevní hospodaření
- Těžká mechanizace, hluboké dobře obdělávatelné půdy
- Obilnářství, cukrovka, brambory, chmel
- Aridizace - polopouštní charakter, větrná eroze
- Pokles úrovně ŽP, degradace biodiverzity

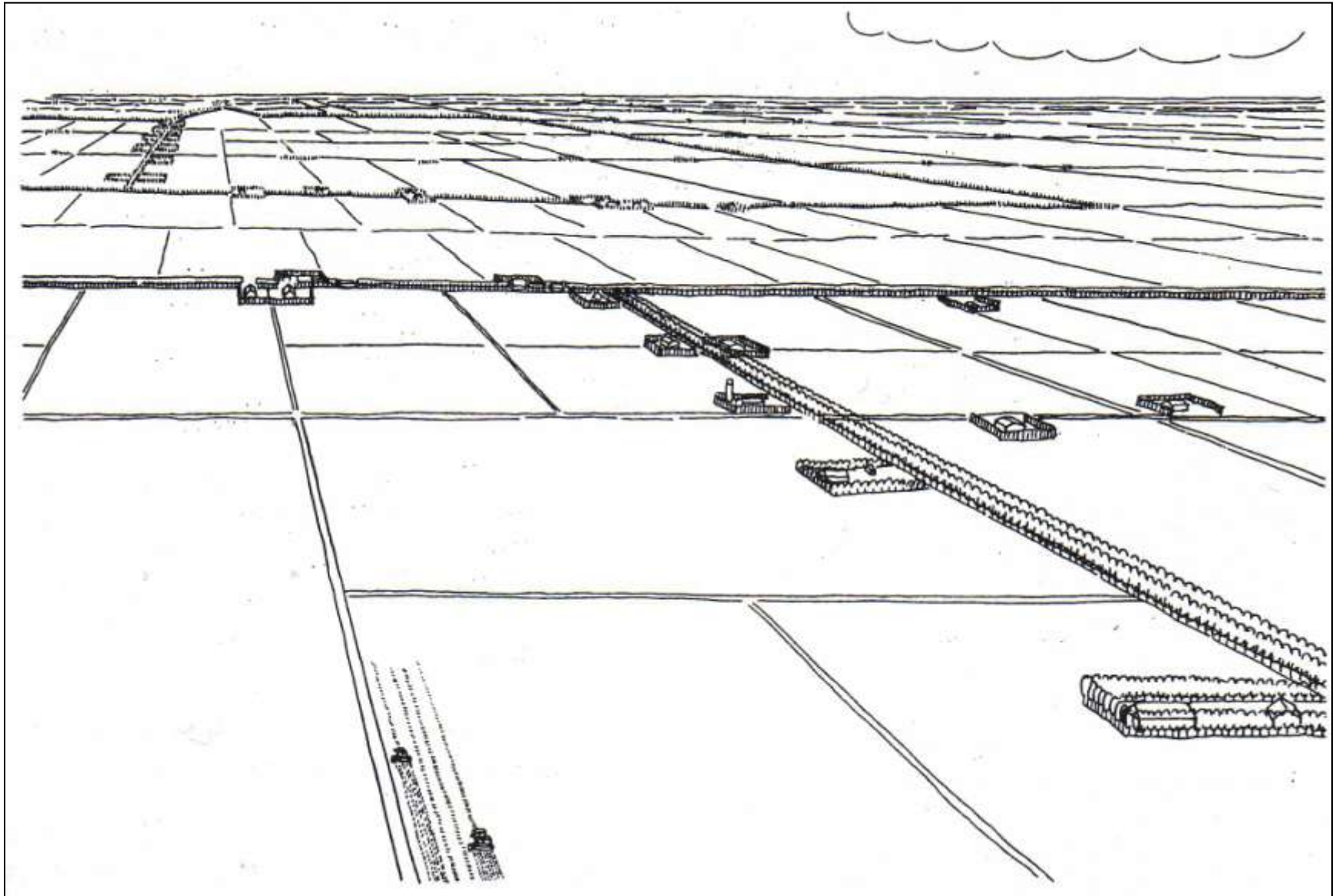
A2 Former open fields

Bývalé otevřené lány

- Atlantská oblast - Anglie, Skandinávie
- Obilnářství + pastevectví
- Historie pozemkové držby vázaná na trojpolní systém, rozptýlené rodinné farmy
- Intenzifikace vede k A1, opouštění k D9

A3 Polder

Poldry

- Obrovské „zahradnictví“ - umělé půdy, umělé kultury, ...
- Pod hladinou moře - odčerpáváním vody, salinizace

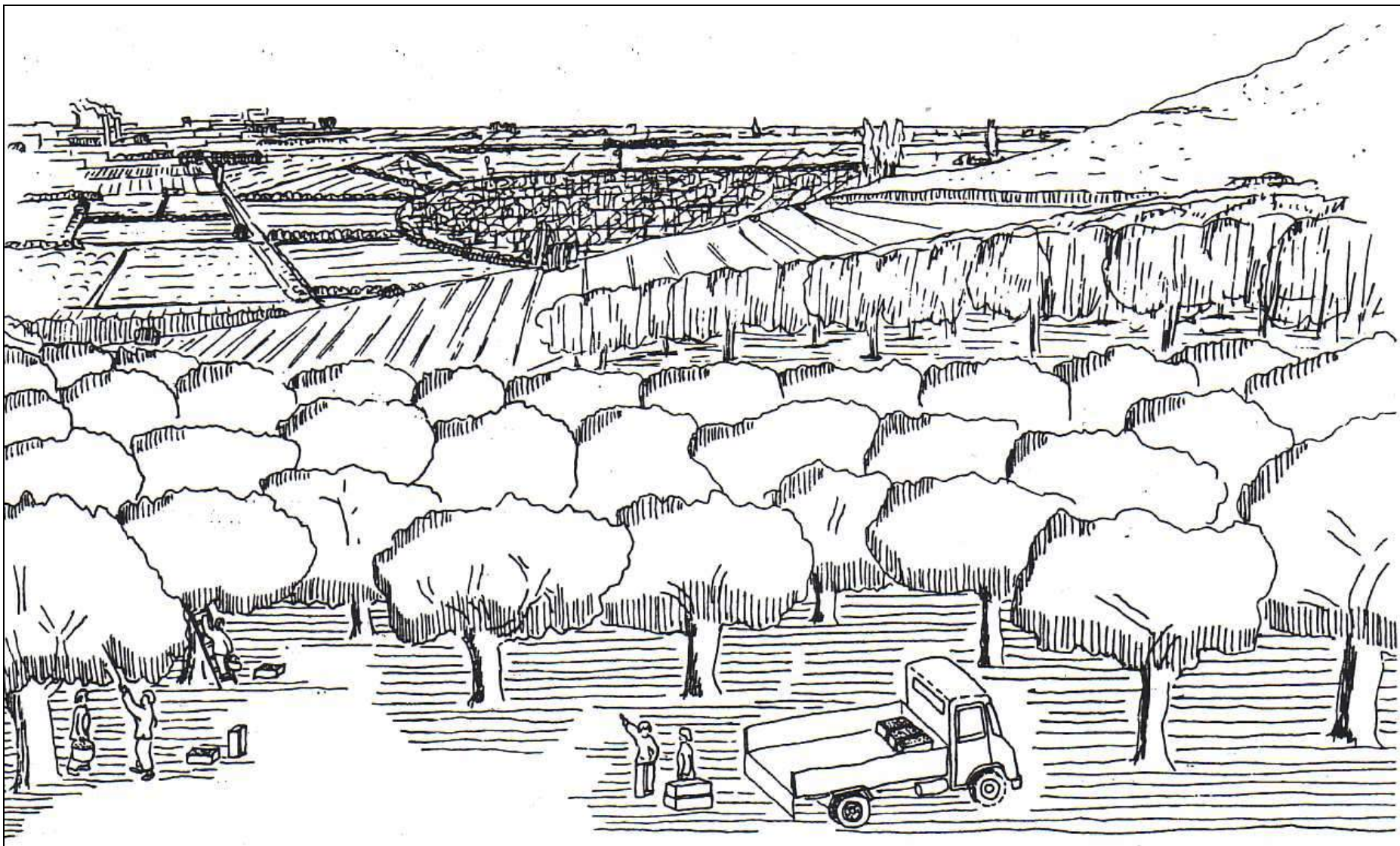
B4 Mediterranean open land

Mediterránní otevřená krajina

- Pyrenejský pol., Itálie, Řecko, středomoří
- Historie osídlení - využití na doraz, středomořská krize
- Aridizace, eroze půdy

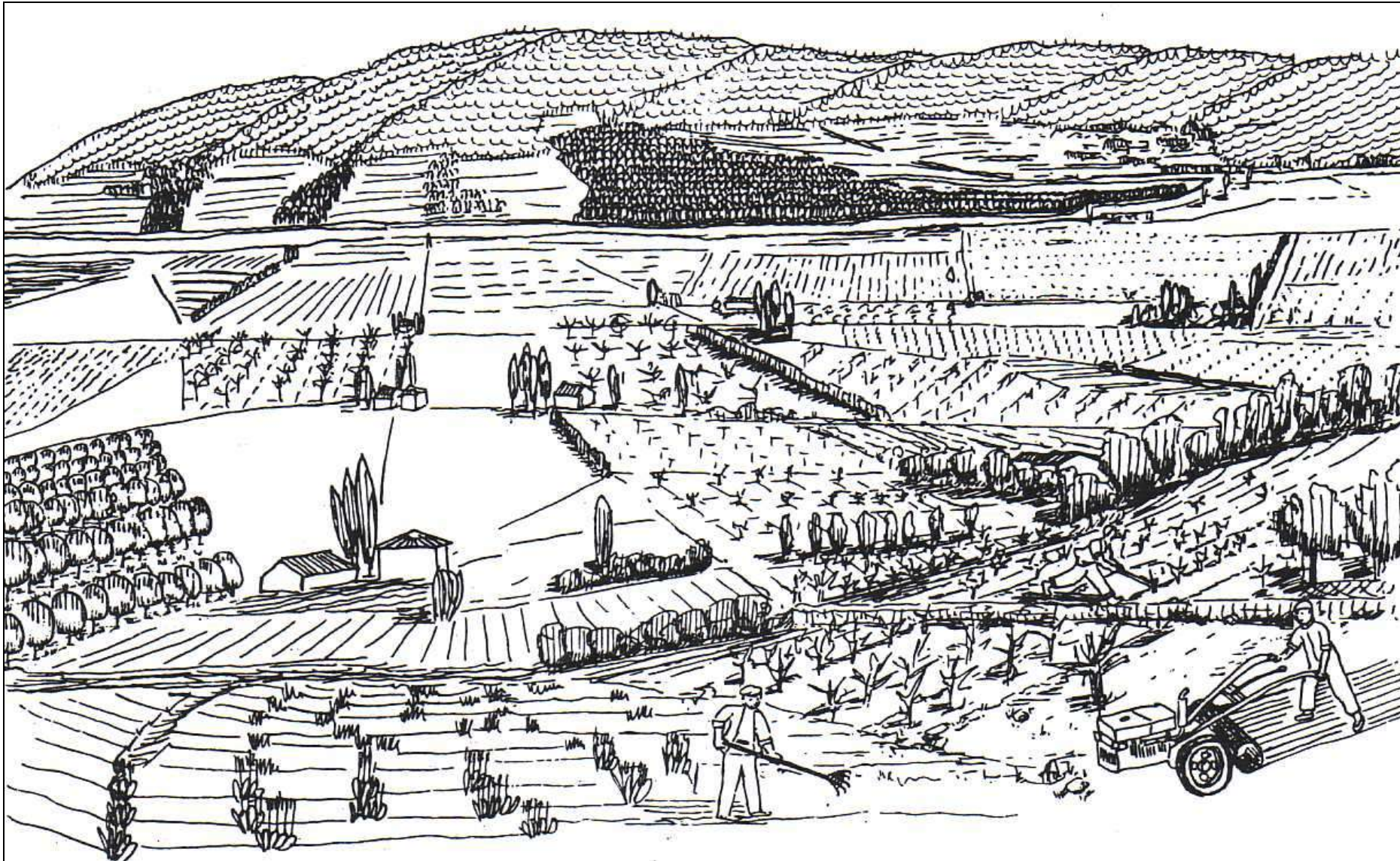
B5 Huerta - delta v mediteránu

Huerta

- Uměle zavlažované dolní toky, kanály, středomořské klima, intenzivní zemědělství
- Terasované svahy - zelenina

C6 Coltura promiscua

Coltura promiscua

- Itálie (Toskánsko, Umbrie), Provence, středomoří
- Terasování
- Ovocné plodiny, vinice, olivy
- Obhospodařování od antiky
- Kulturní hodnota
- Problém = deteriorizace (specializace a marginalizace)

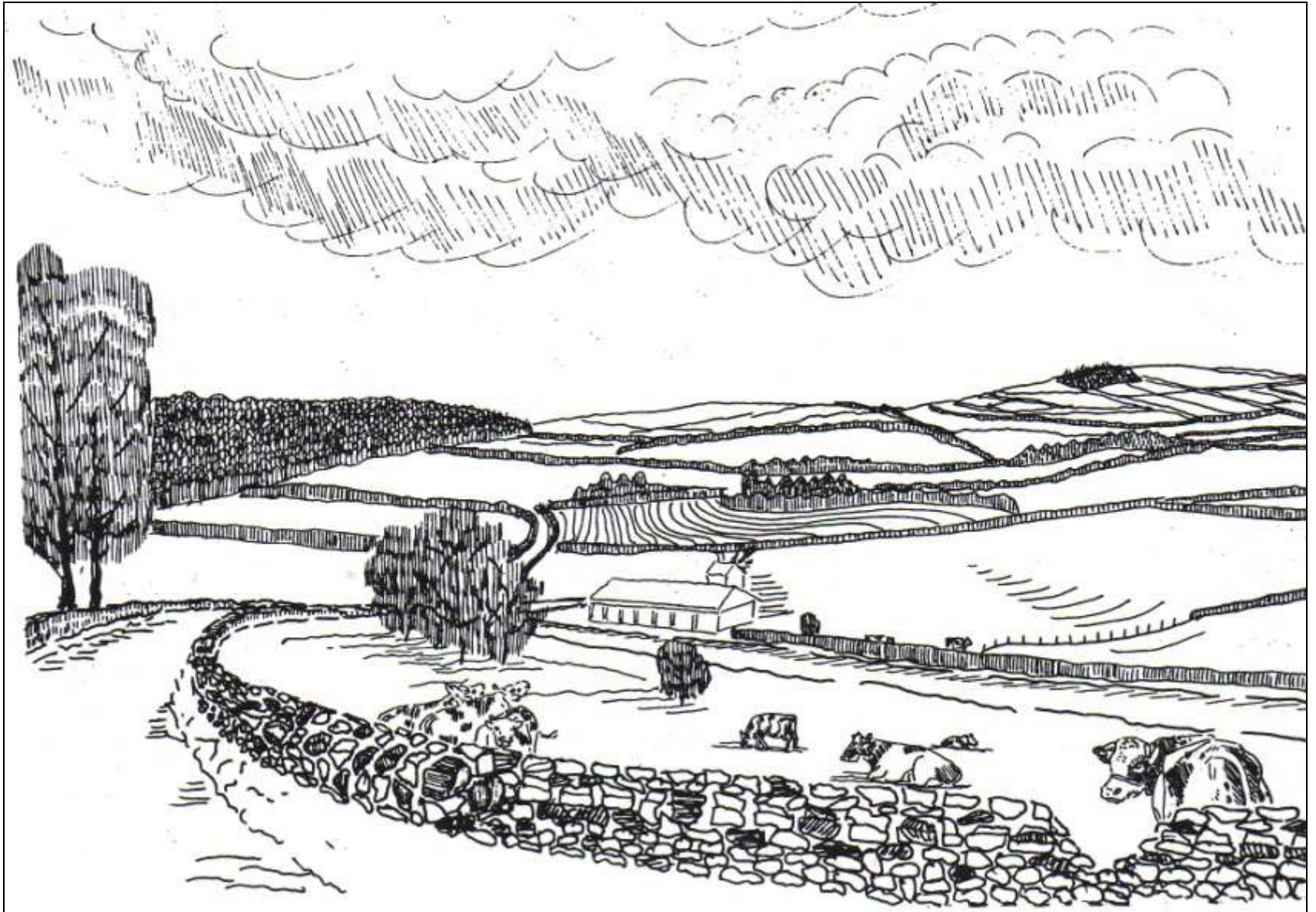
C7 Montados, dehesa

Montados / dehesa

- Montados (Portugalsko)
- Dehesa (Španělsko)
- Agro-silvo-pastorální krajina
- Eroze-aridizace spíše chudých půd

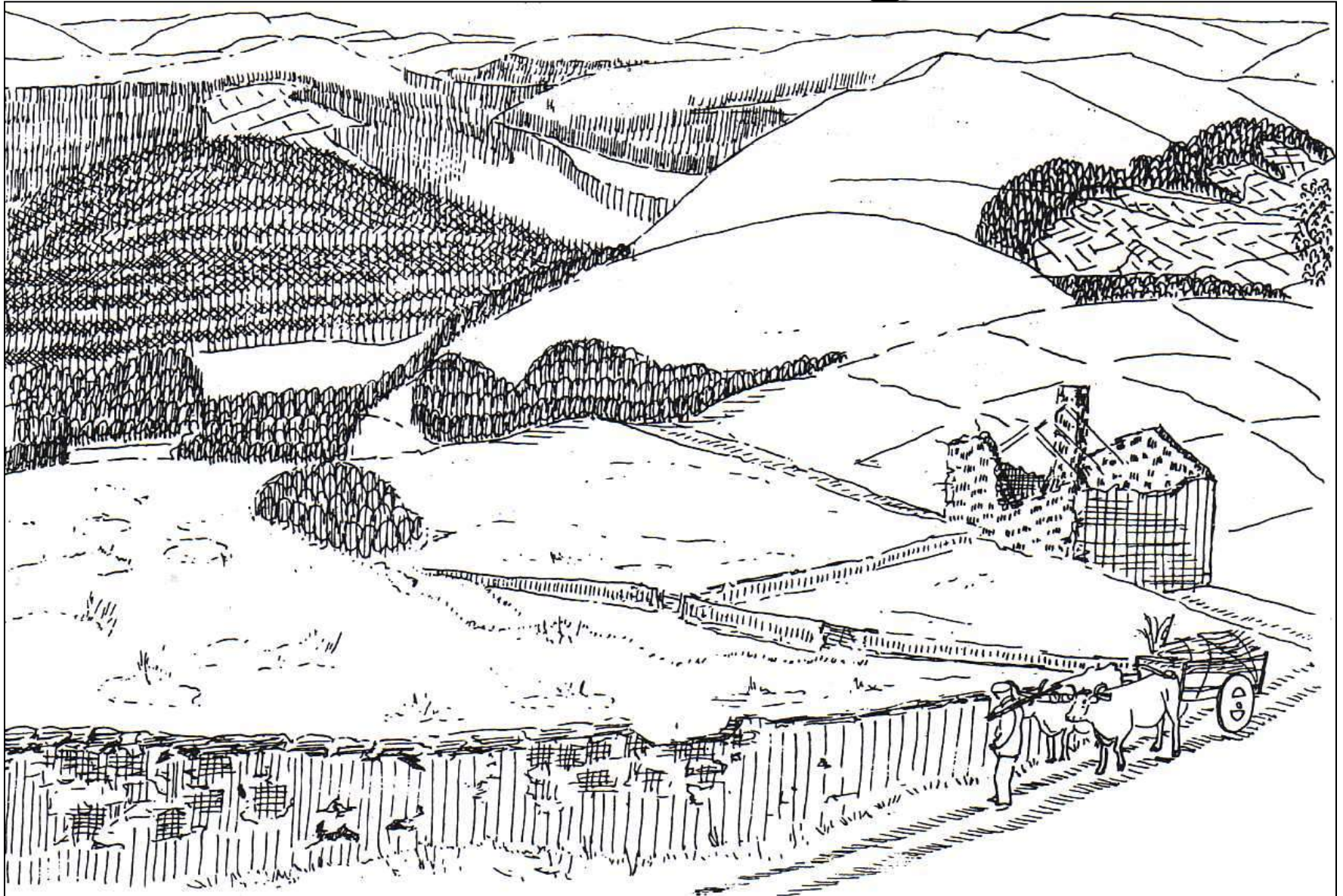
D8 Bocage

Bocage

- Přímořské atlantické klima
- Bretaň, Normandie, Wales, vých. Irsko, sz Dánsko, jv Norsko a Švédsko
- Menší pozemky členěné *hedgerows*, zídky, celoroční ovčí pastviny
- Expanze dobytkařství => zvětšování pozemků = ohrožení tradiční kulturní krajiny

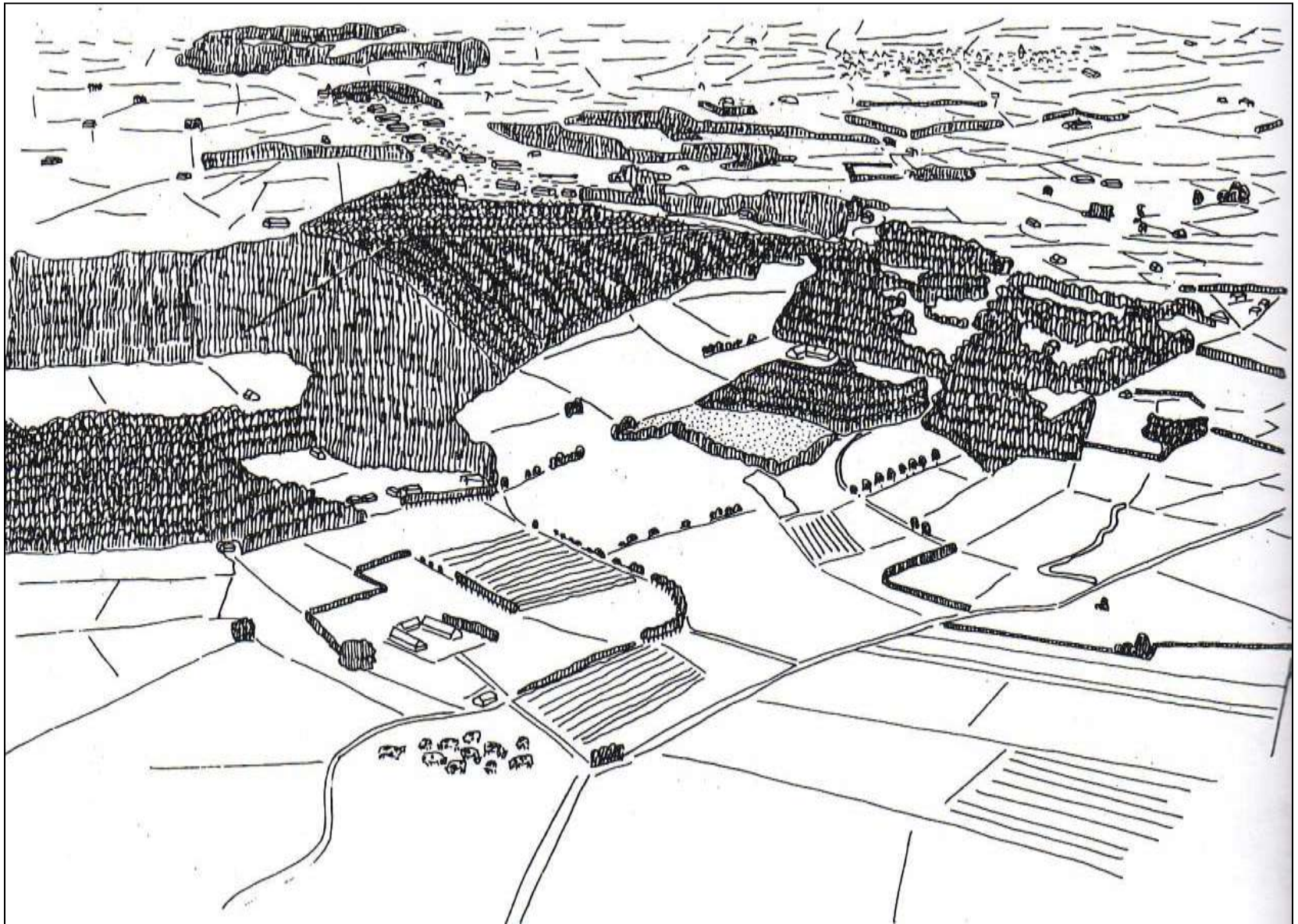
D9 Semibocage

Semibocage

- Bocage s větším zrnem a větší členitostí reliéfu, dobytkařství
- Vrchoviny až podhůří suboceanické až subkontinentální Evropy (včetně střední)
- Osídlení středověkého původu, rozptýlená sídla, meze, emigrace tradičních kultur
- Ohrožení opuštěním, zalesněním

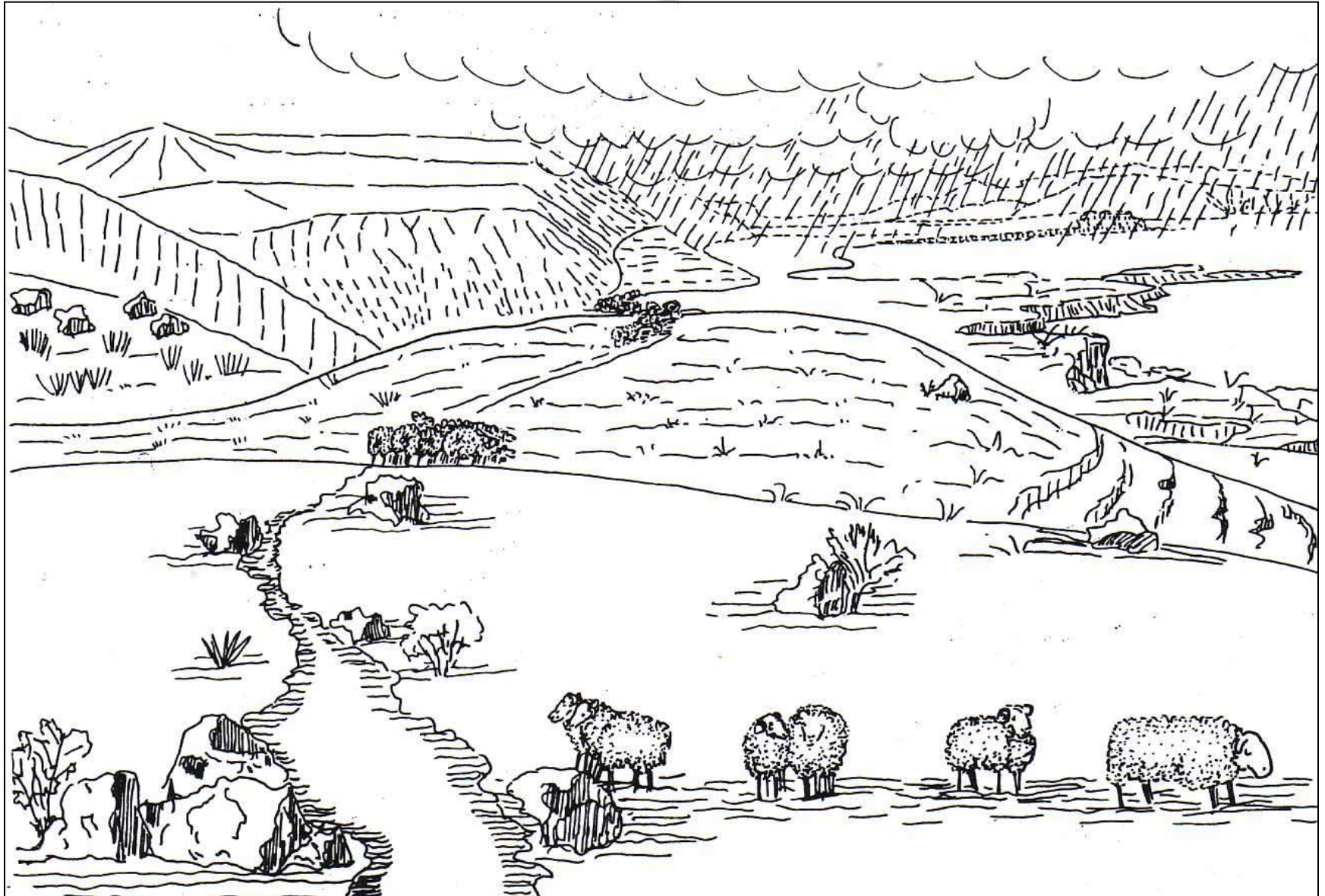
D10 Kampen

Kampen

- Nížiny do 200 m n.m., deflace
- Flandry, jv Nizozemí, N: Porýní-Vestfálsko, Dolní Sasko, Calais (F)
- Stromořadí, hluboká orba
- Hovězí dobytek, prasata

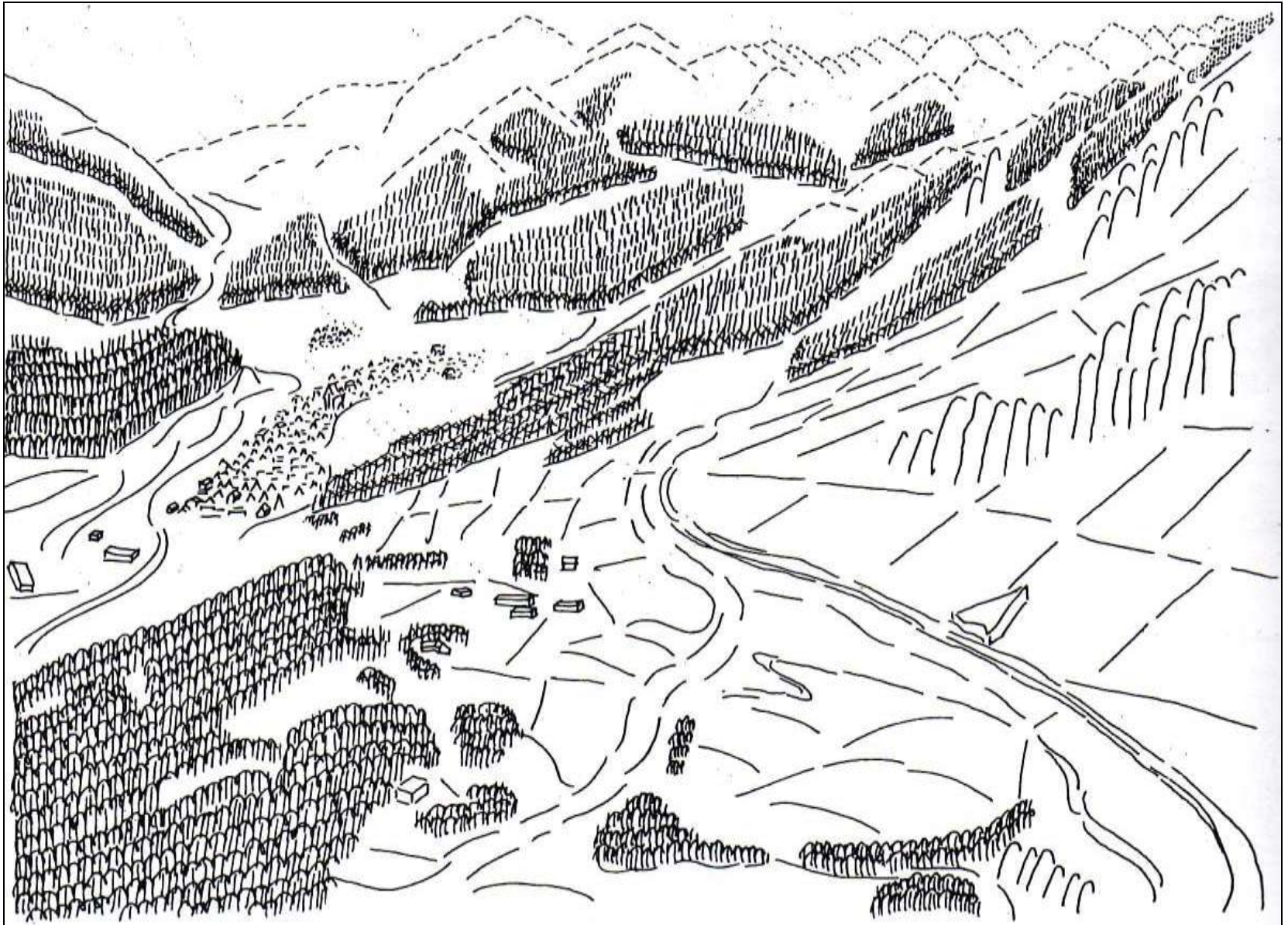
E11 Highlands

Severské vysočiny

- Západní atlantik - Skotsko, Irsko, Norsko, Švédsko
- Atlantské klima - srážky - vřesoviště, pokravná vrchoviště, jezera
- Pastorální - extenzivní chov ovcí

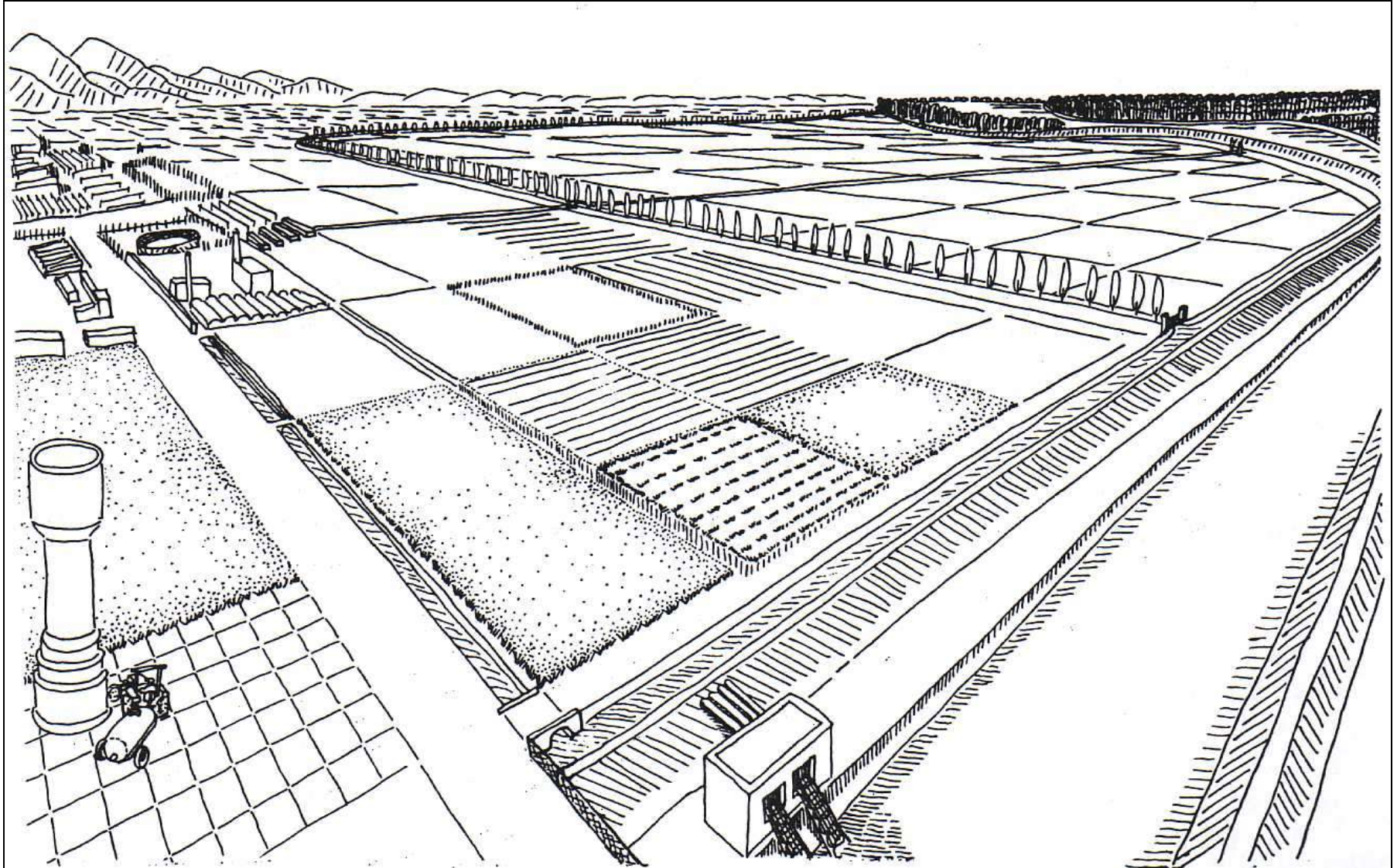
E12 Montagnes

Zemědělská krajina vysokohoří

- Polohy nad 1000 m
- Extenzivní pastva, intenzivní políčka /
záhony
- Timberline - pastevní hranice lesa
- Letní pastviny, alpské louky

F13 Deltas

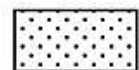

Říční delty jižní Evropy

- Intenzivně kultivované
- Vysoce přirozeně úrodné půdy, pravidelná pole a kultury (zelenina)
- Záplavy
- Koncentrace osídlení

Regionální typy

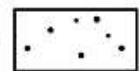
- Polská řemenová políčka (Slovensko)
 - Rukodělné zemědělství
 - ČR: lesní lánové vsi, vrstevnicová terasová políčka

Openfield

Former openfield

Mediterranean openfield

Polder

Huerta

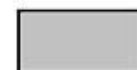
Delta

Coltura promiscua

Montado

Bocage

Semi bocage

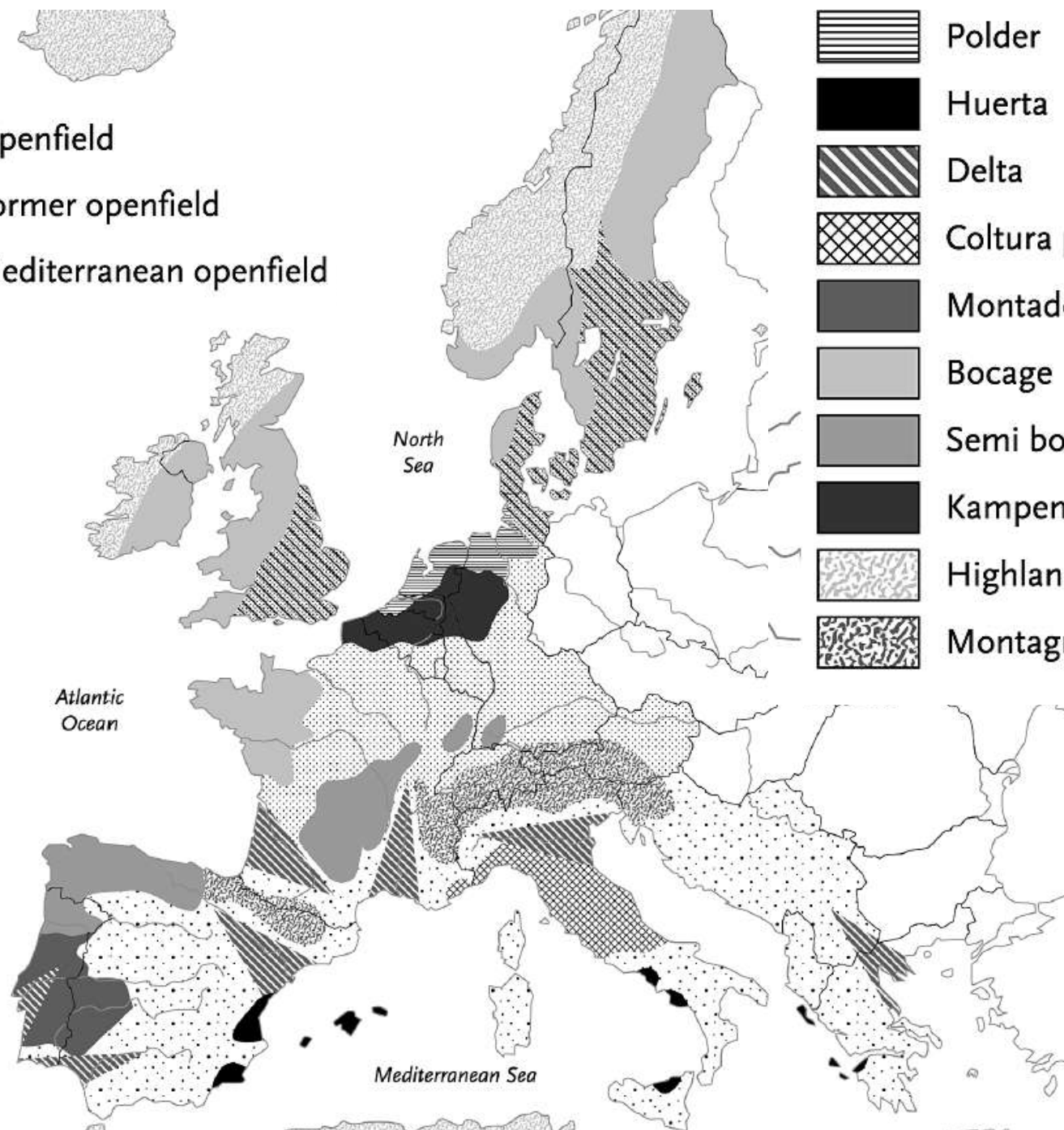
Kampen

Highland

Montagnes

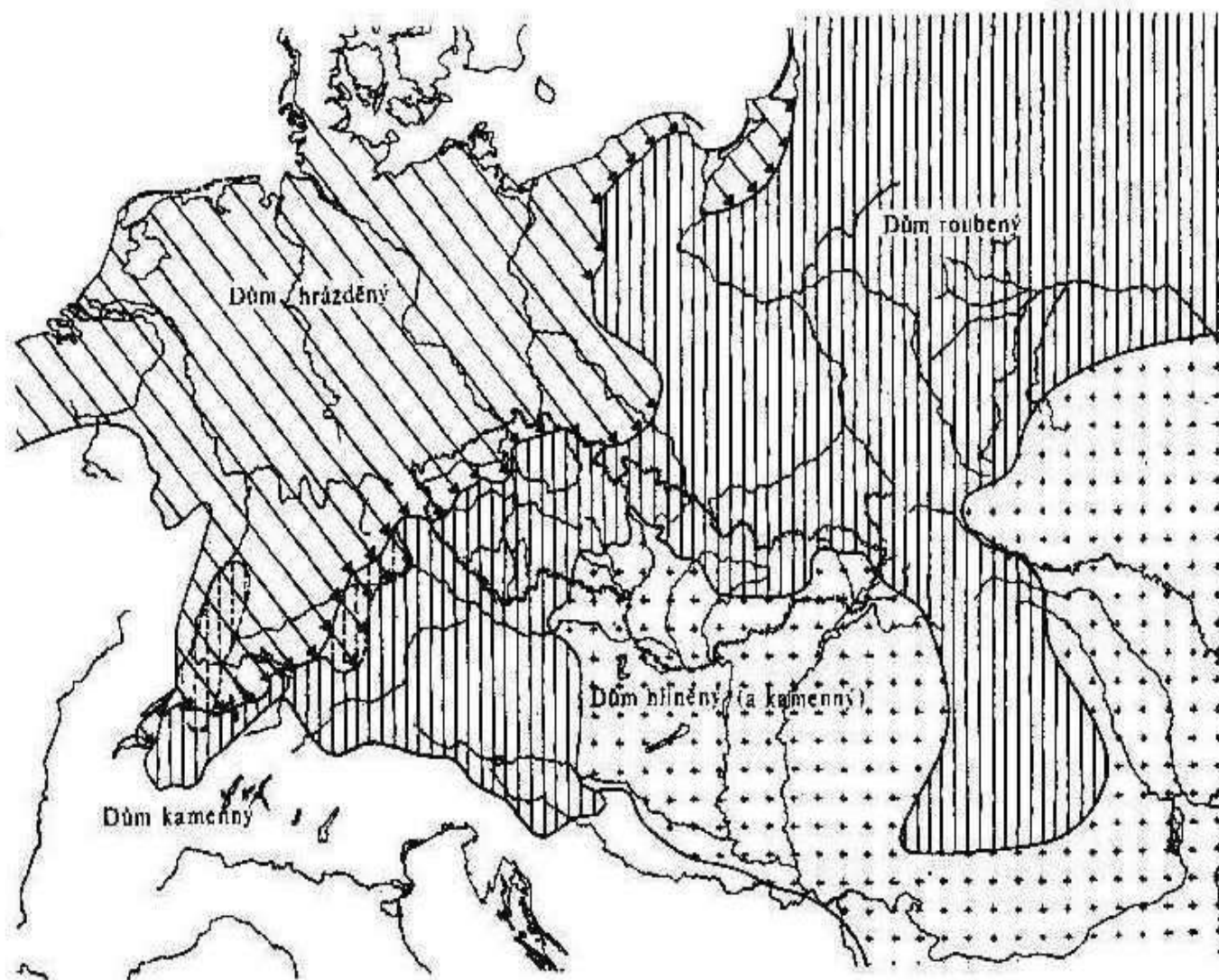

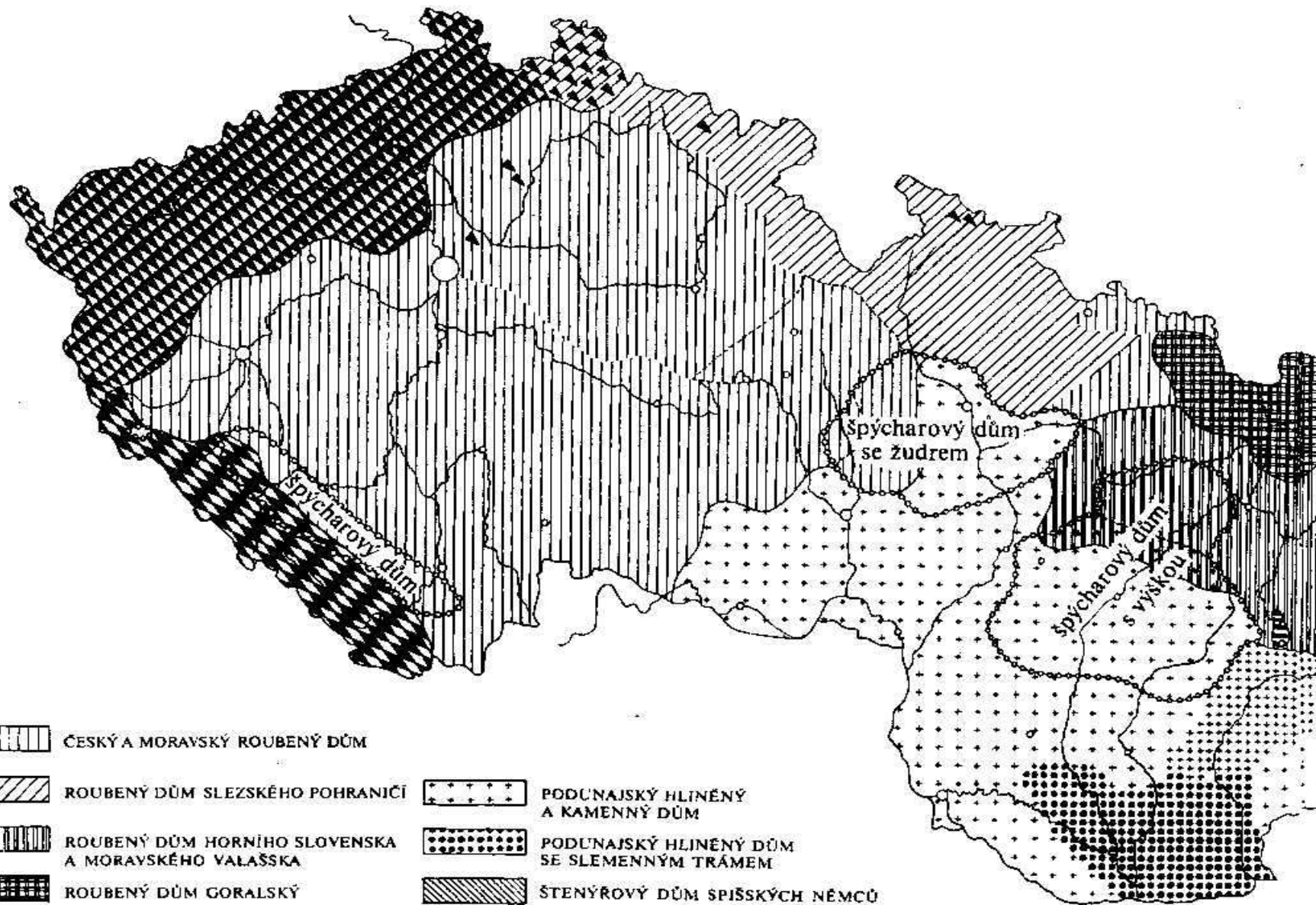
Perspektivy dané spol. vývojem

- 1) Průmyslové produkční krajiny
- 2) Multifunkční krajiny ohrožené přetížením
(model supermarket - spotřeba peněz)
- 3) Archaické tradiční krajiny (model skanzen)
- 4) Ekonomicky marginalizované krajiny
(model vnitrozemské pohraničí)
- 5) Přírodní krajiny (model „divočina“)

Lidová architektura

1359. Oblasti lidového domu ve střední Evropě z hlediska stavebního materiálu. Roubený dům vyplňovala oblast „černých“ lešů s dlouhým rovným dřívím. Tato oblast zasahovala přes Krkonoše, Sudety a Karpaty téměř do celých Čech a na severní Moravu a širokým pásmem pokračovala přes Bavorsko do severních Alp. Vyhýbala se panonskému a podunajskému hlíněnému a kamennému domu, na západě všude ustupovala domu hrázděnému, který postupoval ze severní Francie přes Německo k východu. – Hranice všech těchto základních střeoevropských oblastí procházela územím dnešního Československa, jež z nich tak zachycovalo pouze jejich okraje: bylo tedy územím styčným. Tím se však zároveň vysvětluje typologické bohatství a pestrost lidového domu u nás.

ČESKÝ A MORAVSKÝ ROUBENÝ DŮM

ROUBENÝ DŮM SLEZSKÉHO POHRANIČÍ

ROUBENÝ DŮM HORNÍHO SLOVENSKA
A MORAVSKÉHO VALAŠSKA

ROUBENÝ DŮM GORALSKÝ

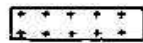
ROUBENÝ DŮM LEMKOVSKÝ

ROUBENÝ DŮM BOJKOVSKÝ

ROUBENÝ DŮM ČIČMANSKÝ

PODUNAJSKÝ HLÍNĚNÝ
A KAMENNÝ DŮM

PODUNAJSKÝ HLÍNĚNÝ DŮM
SE SLEMENNÝM TRÁMEM

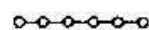
ŠTENÝŘOVÝ DŮM SPIŠSKÝCH NĚMCŮ

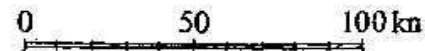
ALPSKÝ ROUBENÝ DŮM NA ŠUMAVĚ

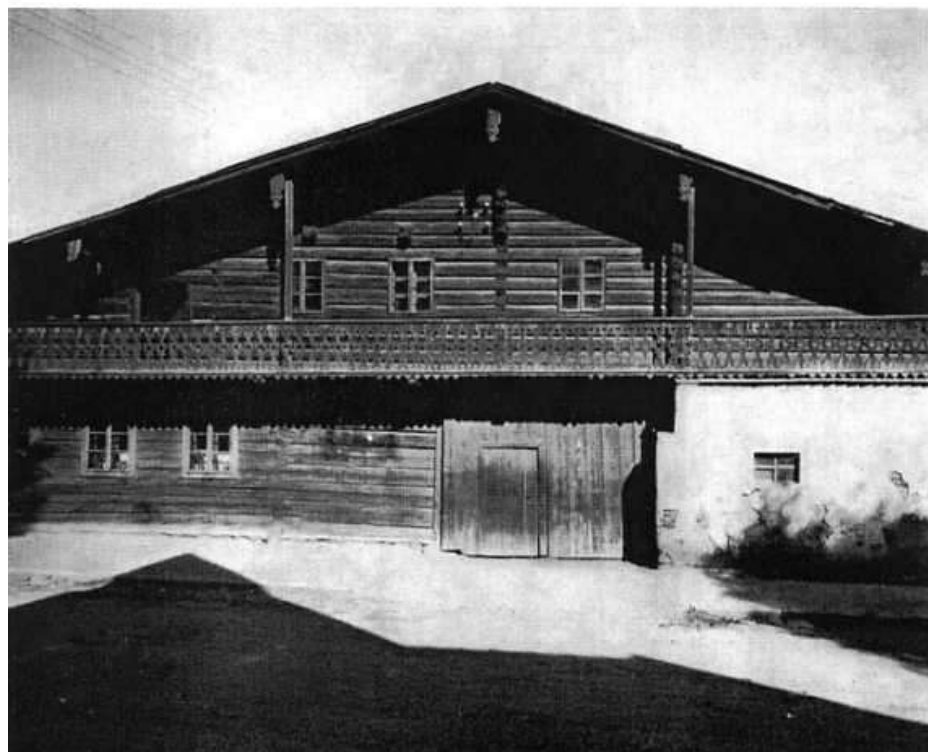
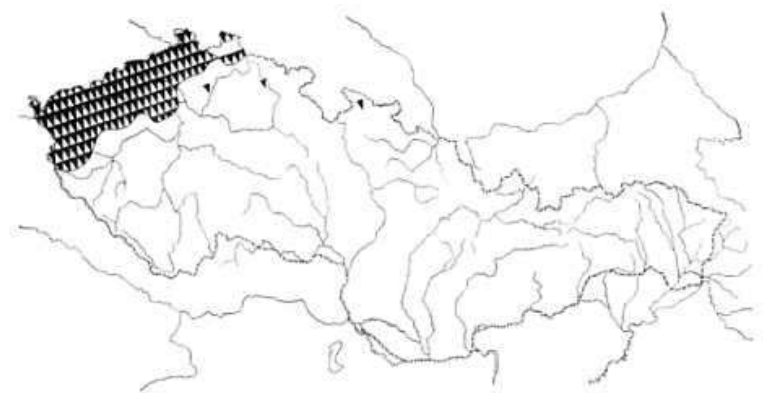

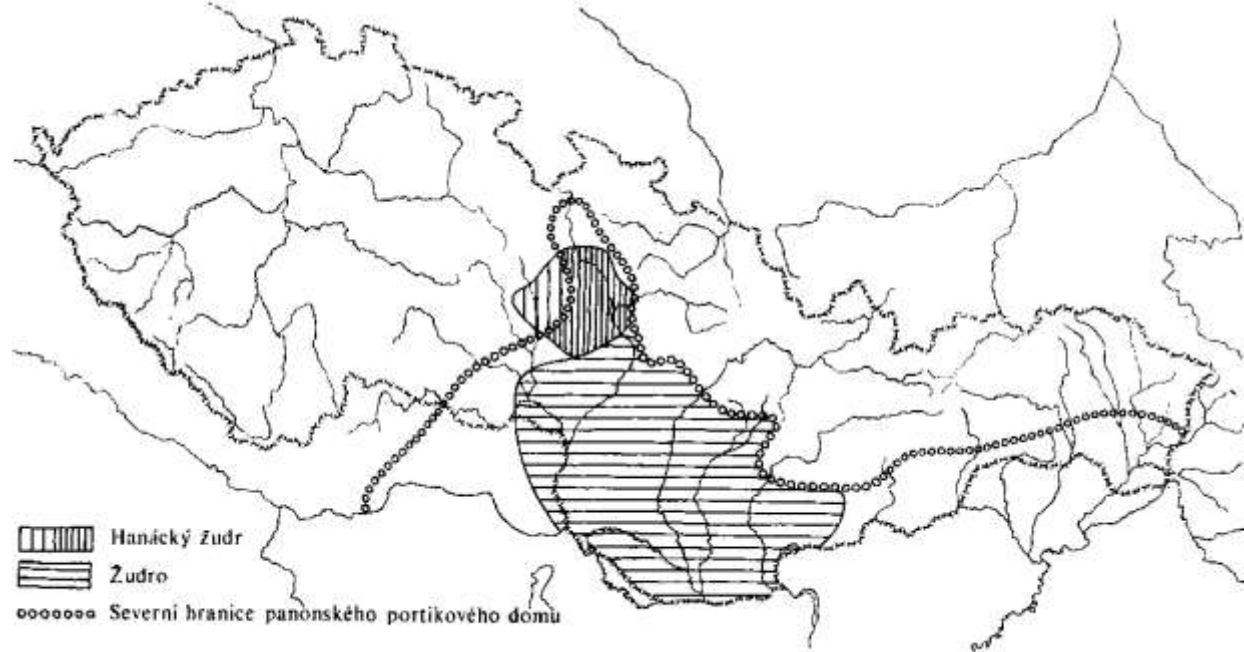
ZÁPADOEVROPSKÝ HRÁZDĚNÝ DŮM
V SEVEROZÁPADNÍCH ČECHÁCH

OBLASTÍ SPÝCHAROVÉHO DOMU

177. Rozšíření špýcharového domu s výškou a se žudrem a domu opatřeného panonským portikem.

